

DIRVA

THE FIELD

Nr. 14
Balandž.-April 7, 1955
Cleveland, Ohio

Skaitytojams, bendradarbiams ir talkininkams
linkime geriausių Velykų švenčių.

Snipai lauk iš Stockholmo o Gromyko į Stockholmą

SNIPAI JAUDINA VISUOMENĘ. O UZSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS ČIULBA KEISTĄ GIESMĘ. — PARLAMENTO NARIAI BIRŽELIO MĖN. KELIAUJA RAGAUTI RUSIŠKOS "VOTKOS". — Į SNIPINĖJIMĄ ĮPINTI IR POLITINIAI PABĖGĖLIAI. — KO GROMYKO KELIAUJA Į ŠVEDIJĄ, KAIP JIS ELGESI IR KAIP REAGAVO ŠVEDAI?

TADAS BRASTA, Stockholm

Santykiai tarp Švedijos ir Sovietų Sąjungos pradeda įgaivėti nemažai gyvumo. Diena po dienos atsitinka dalykai, kurie nujuodina pirmus laikraščių puslapius plaštako pločio antraštėmis. Tik štai užsienio reikalų ministeris Unden per riksdago užsienio politikos debatus nustato, kad Vakarų valstybių ginklavimosi ir apsigimimo politika nėra išsiaiškinta, todėl reikiama rėjo išsiaiškinti suprantamą susitarimą Kremliuje, kai visa Švedijos visuomenė, išskyrus komunistus, aktyviai išsinešė. Kovo 13-tą, tą žodžių aidai dar nenutylus, praneša laikraščiai, kad krašto saugumo policija susekė ir atskleidė naują didelę snipinėjo organizaciją, šniukštinėjusią po visą kraštą komunistinių Rytų naudai. "Suminta 11 asmenų Stockholme, Karlskogoje — ginklavimosi pramonės centras, — Goteborge ir Malmö. Laukiama naujų suėmimų".

Po 1951 ir 1952 metų stambių karinio snipinėjo bylų, organizuotų Sovietų pasiuntinybės Stockholme tiesioginiai ir betarpiškieji įvėlusieji pačias švedų komunistų partijos viršūnes, su iki gyvos galvos nubaustais trimis žymiais komunistais, keliolika kiek švelniau, buvo lyg atoslūgio laikas. Su nuplėsta kauke Maskva pradėjo rodyti švedijai vis taiknesnį, į sugyvenimą viliojantį veidą. Neseniai prieita net iki to, kad švedijos riksdagas pakviestas atsilankyti trijų savaičių vašingam apsidairymui ir pasivažinėjimui. Riksdago duotas sutikimas, paskirta 16 atstovų delegacija. — Kelionėn bus pasinešta birželio pabaigoj. — Ir štai po užsienio reikalų ministerio Unden kelionės ruošos ir bolševikų priėmimo ruošos nuotakai pritaikintų žodžių atsitinka laikas visai nelaukta ir nenumatyta.

Saugumo policijos ligišioliniai tardymai ir dalies suimtųjų pripažinimai aiškiai parodo, kad snipinėjimas buvo labai rimto karinio ir prekybinio pramonio pobūdžio ir kad jis 1951 ir 1952 metų bylų nebuvo apstabytas ar nutrauktas. Tik po tų metų sensacinių atskleidimų padaryta taktiniai pakeitimai. Rusai diplomatai ir raudonosios armijos atstovai atsistojo nuošaliau, darbas pavestas čekams ir rumunams kolegoms Stockholme. Pasisaugota panaudoti švedų komunistų partijos narius, samdyta švedai atsargos karininkai, pirkiniai, pramonės meis-

teriai, neblogos socialės padėties patrauklios moterys ir švedų pasitikėjimo įgavę "politiniai švečiai". Tai kaštavo žymiai brangiau, vieton šimtinių savo ideologijos žmonėms reikėjo mokėti tūkstančiais ir vėl tūkstančiais kronų.

Kaip atskleista, snipinėjo po visą kraštą savais automobiliais ir visap persirengę važinėdami ir talkininkus samdė Čekoslovakijos pasiuntinybės karo attaché majoras František Nemec, jo padėjėjas kapitonas Zdenek Janša ir neva jų šoferis, snipinėjo specialistas karininkas Pira Sladek, o taip pat Rumunijos pasiuntinybės sekretorius Paul Sulcedeanu. Šį kartą švedijos vyriausybė nedelsė ir neabejojo, o jau kovo 14-tą griežtu protestu užsienio departamentan išsikviestiems čekų ir rumunų pasiuntiniams pareikalavo, kad tie keturi vyrai snipai bematant būtų atšaukti. Reakcija visoj spaudoj ir krašte buvo per smarki, kad vyriausybė būtų galėjusi delsti, nenorėdama gadinti santykių su Sovietais ir jų sateilitais. Kad čekai ir rumunai, neturėdami jokių karinių interesų Švedijoje ir jokio mažiausio užsienio politikos savistovumo, snipinėjo tik Kremliaus užsaky-

mu, nemėgino slėpti joks švediškas laikraštis. Visur ir visam kame, bylai toliau besivystant, kasdien naujoms apstovoms iškylant ir policijai naujus kaltininkus suimant, tiesioginiai kaltinama Sovietų Sąjunga. Be baimės supykint Kremlį sakoma, kad jis patamsiais kasasi po švedijos nepriklausomybę. Nuo šio pastarojo konstatavimo, tiesa, didžiama vyriausybės spaudos, socialdemokratų ir ūkininkų partijos, susilaiko.

Čekoslovakijos ir Rumunijos pasiuntiniai ginčijo jų valdininkams iškeltus dokumentuotus kaltinimus, bet negalėjo nieko padaryti. Po trijų dienų pasiuntė juos su šeimomis atgal namon.

Vienos vyriausybinių, ūkininkų partijos riksdago atstovai interpelavo ir klausė, kokių bus imtasi priemonių, kad snipinėjimui pastotų kelią. Unden patikino, kad daugiau jokių čekų karo attachė nebus įsileista Švedijon, bet jis nesutiko su reikalavimais padaryti skirtumą tarp Vakarų ir Rytų diplomatinių atstovų, apribojant pastarųjų blogam panaudojamą susisiekimą laisvę.

Kad Rytai kaip kitur ir čia panaudoja pardsidavėlius išseivius snipinėjimo darbai, ar tikriau tarp jų įterpia savus agentus, tai ne naujiena. Bet visai išseivijai įdomi, gal anksčiau nujaušta naujiena, tai štai kas: snipinėjime sugautas išseivis rumunas, advokatas Paul Lahovary, pranešinėjęs bolševikinei Rumunijos pasiuntinybei Stockholme, prisipažino, kad jo uždavinys buvo desorganizuoti išseivius laisvinimo veiklą, sukirstinti ir supjudyti juos vienus su kitais. Iš pradžių buvo įtarta, kad jo tik buvo norėta supainioti tardymą, nuslėpti savo tikrus nusikaltimus. Tolimesnis jo bylos narpliojimas parodė, kad tikrai, jo smarkiai ir sėkmingai pasidaruota ir toje bolševikinės veiklos srityje.

Paul Lahovary ne taip sau koks išseivis. Gimęs 1909 metais, yra kilęs iš vienos Bukarešto turtingiausių ir žinomiausių šeimų. Baigęs teisės mokslus buvo priimtas Rumunijos augščiausio teismano. Vėliau pelningai vertėsi advokato praktika, daug važinėjo po užsienius, daug su kuo (Perkelta į 6 psl.)

VELYKŲ ŠVENTĖS — LIETUVIUI STIPRYBĖS IR VILTIES ŠVENTĖS

VELYKOS yra viena iš linksmiausių bažnytinių švenčių. Velykų švenčių maldose ir giesmėse mes girdime daug kartų džiaugsmingąjį Aleliuja.

Ir pati gamta mus velykiškai nuteikia. Žiema baigia savo dienas ir nenoromis turi užleisti vietą pavasariui. Girdime ir jau parsikridusių paukščių linksmą giesmę. Tarsi visa gamta keliai iš mirties miego.

VELYKŲ ŠVENTĖ, nešdama gyvybės ir prisikėlimo mintį, džiaugsmo nuteikia ir lietuvių krūtinę, iš kurios aidai džiaugsmo giesmė:

"Linksma diena mums nušvito, visi troškom džiaugsmo šito:

Kelės Kristus, mirtis krito, Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja..."

Kristaus iš mirties prisikėlimo tiesa yra krikščioniško tikėjimo pagrindas: "Jei Kristus neprisikėlė, tai jūsų tikėjimas yra tuščias ir jūs dar tebeesate savo nuodėmėse." Kor. 15.

Kristus iš mirties prisikėlimo tikrumą, mums liudija gausūs ir objektyvūs šaltiniai: "Jums padaviau visų pirmą, ką ir ėmiau, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes, kaip sako Raštai; kad buvo palaidotas ir kad prisikėlė trečiąją dieną, kaip sako Raštai; kad pasirodė Kefui ir po to vienuolikai. Paskiau jis pasirodė daugiau kaip penkiems šimtam brolių vienu kartu, kurių daugelis tebėra gyvi iki dabar, o kailurie uždarė kape ir ant kapo angos užrito akmenį." Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų eiti Jėzaus patepti. Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau užtekėjus. Jos kėlėsi tarp savęs: "Kaš mums atris akmenį nuo kapo angos?" Mork. 16:1.

Velykų rytas pakeitė moterų dejonę džiaugsmu, nes Betliejaus dangiško himno dalyvis, nustūmė nuo kapo didįjį akmenį. Velykų ryto saulės sveikinamas mirties ir tiesos nugalėtojas prisikėlė. (Perkelta į 6 psl.)

W. CHURCHILLIS ATSISVEIKINA

Winston Churchillis — Didž. Britanijos ministeris pirmininkas, sulaukęs 80 m., pagaliau apsisprendė iš min. pirmininko pareigų pasitraukti.

W. Churchillis į politinę areną atėjo 1900 metais. Tada jis pirmą kartą pateko į parlamentą. Retu išstverimingu, 55 metų, W. Churchillis ėjo per įvairiausius Didž. Britanijos vyriausybės atsakingas pareigas, kol sulaukė gubės giesmės...

W. Churchillis — šakota ir įvairi asmenybė. Pačioj Didž. Britanijoj jis tvirtai įsirašė savo vardą. Kitose valstybėse daugelis W. Churchillui, kaip ir bendrai anglams politikams, pri-meta kaimyninių interesų negerbimą. W. Churchillui krinta labai didelė atsakomybė ir už šio

Šį mėnesį į šiaurės ašigali studijinė kelionėn išvyksta JAV ekspedicija, vadovaujama pulk. John F. Stanwell-Flecker. Viršuj ekspedicijos kelio kryptys, o apačioj ekspedicijos vadas.

karo ir tariamo pokario prekybinių valstybėmis ir milijonų likimu, visiškai nepaisant laisvės principų.

VLIKO GELBĖJIMO DARBAI...

New Yorke lankėsi trys ALT nariai kalbėtis su "VLIKO gelbėjimo komisija".

Tarybininkai, pasakoja, plačiai rėmėsi nedalyvavusio pasikalbėjime vicepirmininko A. Oljo pareiškimu Margutyje, sakydami, kad A. Olis esąs visai kitos nuomonės, negu "New Yorko tautininkai".

Po ilgų svarstymų tarybininkai pasisakė už vykdamosios VLIKO vadovybės palikimą Europoje, tik pasirinkus "pačius geriausius žmones". Kas juos tu-

ri parinkti — neaišku, tik norima, kad tie geriausieji paskui būtų nepriklausomi nuo partijų.

V. Rastenis, telefonu paklaustas apie minėtus A. Oljo pareiškimus, atsakė: skaičiau tik jų ištraukas Naujienose. Mano nuomone, A. Olis dėl Fondo tą patį pareiškė, kas kitais žodžiais pačių Fondo steigėjų jau buvo anksčiau sakyta. ALT sekretoriaus ataka prieš vicepirmininko nuomonę liudija, kad Taryboje ne tik užsikrėsta vilkiniais ginčiais, bet jie ten žymia dalimi pakalbėjime vicepirmininko A. Oljo perkėlimo tai mes dar norėjom būti optimistai ir svarstėm, kaip ji būtų galima pagydyti. Iš A. Oljo pareiškimu suprantu, kad jis toks optimistas nėra. Siuo atveju, prie A. Oljo siūlymo VLIKO vadovybės palikimą Europoje, tik pasirinkus "pačius geriausius žmones". Kas juos tu-

VISAM PASAULY

• Kinijoje kovo mėn. 21-31 dienomis vyko komunistų partijos konferencija. Po konferencijos, išryškėjus dabartinės vyriausios vadovybės opozicijai, jau prasidėjo didžiulis partijos valymas.

• Iš Maskvos pranešama, kad Rusija į šiaurės ašigali išsiunčia savo mokslinę ekspediciją, kuriai vadovauja N. A. Volkov. Iš tos ekspedicijos sprendžiama, kad tarp JAV ir Rusijos eina lenktynės, kas greičiau pajėgs įsitvirtinti šiaurės ir pietų ašigaliuose.

• Traukinių nelaimės šią savaitę labai padažnėjo. N. Y. Central traukinys prie Albany sužeidė 35 keleivius. Meksikoj, prie Guadalamara, traukinio nelaimėj užmušta 300 asmenų.

• Ponios Eisenhowerienės sveikata, nors laikraščiuose ir dažnai matomė jos besispypsandis nuotraukos, nėra gera. Jos sveikatos stovis, esą, keliąs rūpestį ir D. Eisenhoweris galys tikrai nebekandidatuoti į prezidentus naujam terminui.

• Prancūzų Indokinijoje kilęs naminis karas tarp susivaidijusių karių ir religinių sektų, baigiamas likviduoti. Pasiektos laikinės paliaubos. Komunistams tai didžiausias smūgis.

• JAV senatas 76 balsais prieš 2, patvirtino Paryžiaus sutartį.

• Malenkovas, pasklidus žinioms, kad jo likimas išspręstas, vėl pasirodė viešumai, dalyvaudamas Vengrijos komunistinės atstovybės vaišėse.

• Iš Rytų Vokietijos į vakarus kovo mėn. atbėgo 8540 politiniai bėgliai.

• Gen. MacArthur pareiškė oficialų apgailestavimą, kad skelbiant Jaltos konferencijos dokumentus yra praleista daug esminių faktų. Jie būtini žinoti išryškinant tikrąją padėtį.

• Iš Vienos (Austrijoje) pranešama, kad rusų kareiviai pagrobė 4 vengrų pabėgėlių šeimą ir išvežė Vengrijon.

Prisikelk!

Švenčiame didžiąją prisikėlimo savaitę. Bažnyčių varpai greit visus pažadins būti geresniais rytoj, negu buvome vakar ar esame šiandien. Prasiskleidęs senos šakelės jaunas pumpuras ir paukščio giesmė primins, kad ir gamta prisikelia naujam pavasariui.

Tėvų žemėj, ten, kur mūsų išvaikšioti takai ir takeliai, kur mūsų meile, jaunų dienų ugnim įdegti prisiminimai — taip pat pavasaris. Prie Ventos, prie Nemuno, Dubysos, pašėsupiais... Ir balta vėsnys šakelė, išlikusi tėvų sodyboj nuo karų ir sunaikinimo audros, palinguos mums nakties sapnais ir dienos darbe. Vieniems N. Zelandijoje, kitiems po Pietų Amerikos dangum, o daugumai šičia — tarp fabriky, dongoraižių ir automobilių jūros.

Iš vaikystės dienų atsimenam, kokių rūpestingumu į gimtąją namą tada, prisikėlimo dienomis, nešėm šventąją ugnį ir šventąjį vandenį. Tada mes, neturėję tų didžiųjų bėdų, kurios dabar spaudžia kiekvieną lietavį, rūpinomės, kad per mūsų namų slenksį neperžengtų jokia nelaimė.

Dabar didžioji nelaimė jau senai peržengusi ir mūsų visos tėvynės slenksį. Seni tėvų namai išdraskyti, lietuvius vergu išvartys į tolimas ir ir svetimas žemes. O mes, kuriems likimas lėmė laisviems išlikti — einame ir klumpame, pareigos neatlikę tarp suraizgytų kelių pasimeta-me.

Prisikelk! — šaukia bažnyčios varpo aidas. Prisikelk! — šaukia nuo Nemuno ateinas skundas. Prisikelk! — šaukia kylanti pavasario saulė. Prisikelk! — šaukia mūsų tėvų kraujo balsas.

Ir prisikelkim visi! Mes matome, kiek piktžolių prižėlė, kiek duriančių usnių priauginta kovos laukų, kiek daug neapykantos prisėta prieš savo brolių. Brolių, taip pat nuo Nemuno ir Neris krantų...

Tu ir aš — neseni keleiviai po svetimas žemes, iš namų išėję kovos ir laisvės vardan, kaip šaukliai pasiryžę šaukti prisikėlimą pavergtai tėvynei — megi išduosime savo priesaiką ir pagundų kely prapulsime?

Ne. Mums reikia prisikelti visiems, visiems nauju pavasario pumpuro prasiskleisti. Tegu prisikėlimo aidas pasiekia VLIKO vadus, Pasiuntinius, ALTO tvarkytojus, tegul pasiekia visų lietuviškų organizacijų narių karštai plakančias širdis ir atsiliepia aidu, ateinančių iš mūsų tėviškos laukų ir girių — padėkit mums pačioj suunkiausioje kovojoj!

Prisikelkim iš neveiklumo ir intrigu dulkų, prisikelkim iš pavado ir niekinimo nuodėmių, prisikelkim iš svetimų dievų garbinimo, prisikelkim gimtosios kalbos meilei ir tautinei kultūrai.

Prisikelkim šiandien, nes ryt-diena mus įpareigoja didelam darbu.

TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS ĮVYKSTA GEGUŽĖS MĖN. 28-29 D. BOSTONE

Tautinės Sąjungos seimai įvyksta kas antri metai. Paskutinis seimas yra įvykęs Philadelphijoje 1953 metais.

Šiais metais Tautinės Sąjungos dvimetis seimas įvyksta Bostone, gegužės mėn. 28-29 dienomis, Tautinės Sąjungos namuose.

Tautinės Sąjungos centro valdyba, specialiu aplinkraščiu, pagragino skyrius seimui ruošti, kelti sumanymus, kuriuos norėtų įrašyti į seimo darbų tvarką. Seimo techninio pravedimo reikalais rūpinasi Bostono Tautinės Sąjungos skyrius. Delegatai, kurie vyks į seimą, jau dabar raginami pasirūpinti nakvynėmis. Tuo reikalu rašyti: A. Bačiulis, 608 E. 7 Str., So. Boston, Mass.

Velykų lelijos, gausiai žydinčios Cypress Gardens, Fla. ir tarp jų Velykų mergaitė Betty Boone.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Lietuvos Pasiuntinybė Brazilijoje Praneša, kad šių metų spalio mėnesį Quitandinej, o vėliau Rio de Janeiro mieste įvyksta tarptautinė foto paroda, į kurią kviečiami ir lietuviai fotografai atstovauti Lietuvą. Pereitais metais toje parodoje buvo atstovaujama 40 valstybių, iš kurių Vokietija laimėjo aukso medalį, Austrija ir Portugalija — sidabro ir J. A. Valstybės — bronzos medalį.

Pagrindines Tarpt. Foto Parodos dalyvavimo sąlygas užinteresuoti gali gauti iš Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke, atsiųsdami savo adresą ir pašto ženklą.

• J. Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas, Miesto Mayor R. F. Wagner kviečiamas, kovo 31 d. dalyvavo priešpiečiuose Italijos Min. pirmininko Mario Scelba garbei Waldorf-Astoria viešbutyje.

Valandą prieš tuos priešpiečius City Hall įvyko oficialus pasveikinimas — pagerbimas Min. pirm. M. Scelbos, kur gen. konsulą pavadavo vicekonsulas A. Simutis.

• Vasario 16 gimnazijos sporto komanda, vadovaujama sporto mok. Gailiaus, kovo 20 Kaiserslauterne turėjo krepšinio rungtynes su pietvakarių Vokietijos meisterių 1 FC Kaiserslautern. Rungtynės pasibaigė gimnazijos laimėjimu, santykiu 82:59. Rungtynės įvyko Amerikos kariuomenės sporto salėje. Rungtynės stebėjo amerikiečiai kariai bei lietuviškos kuopos vyrai. Gimnazijos komanda buvo nuosirdžiai priimta Kaiserslauterne lietuviškos kuopos, vadovaujant leit. Valiūniui.

• Romas Viesulas gavo premiją Connecticut Academy of Fine Arts parodoje, Hartforde. Šioje parodoje buvo skirta po vieną premiją kiekvienai parodos ekspozitacijai. Viesulas buvo premijuotas grafikos ir piešinio grupėje už litografiją "Mergaitės su paukščiais". R. Viesulas šiuo metu dalyvauja dar trijose

parodose New Yorke ir Philadelphijoje.

• Laimė Valiukėnienė, Lietuvių Moterų Atstovybės pakviesta, kovo 18 dalyvavo New Yorko WEVD radijo stoties diskusijoje apie savo patirtį ir padėtį už geležinės uždangos. Be jos, diskusijoje dalyvavo rumunė Romanescu ir čekė Sturm. Diskusijomis rūpinosi "Moterys dėl Laisvos Europos" organizacija.

• Pabaltijo Moterų Taryba kovo 20 d. New Yorke buvo suruošusi literatūros ir muzikos popietę. Apie estų literatūrą paskaitą skaitė phil. mag. Mall Jurma, apie latvių — poetė Karole Dale ir apie lietuvių — dr. I. G. Židonytė-Vėbrienė. Pianistė Aldona Kepalaitė išpildė Čiurlionio, Debussy, Chopin ir Jakubėno kūrinius.

• Po Vėlykų atostogų Vasario 16 gimnazija pradeda naujuosius mokslo metus. Dabar gimnazija priima į visas klases naujus mokinius.

• Balfas nuo Clevelando seimo iki dabar Europai išsiuntė 14 siuntų maisto — sviesto, sūrio, augalinio riebalų, lydyto sviesto, pieno miltelių ir kt. — 425,700 svarų, arba 140.870.00 vertės. Per tą patį laikotarpį išsiųsta dar 9 siuntos panešiotų rūbų ir avalynės (40,123 svarai, \$38,200.00 vertės). Tuo būdu per tą laikotarpį išsiųsta 23 siuntos gėrybių, 465,823 svarai, \$179,070.00 vertės.

Didesnioji dalis tų gėrybių gauta iš JAV Federalinės Valdžios, o kita dalį suaukojo Amerikos lietuviai.

• Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tremties Bažnyčios Sinodas įvyksta balandžio mėn. 23-24 d. Bad Godesberge, Annaberg pilyje. Laukiama dalyvių iš Europos kraštų. Iš JAV, Kanados, Australijos ir kt. atstovai Sinode dalyvaus korespondenciniu būdu.

• Lietuvos Rezistencijos buv. polt. Kalinių Sąjungos nariai, gyvenantieji New Yorke ir jo apylinkėse kovo 11 d. buvo susirinkę Baltic Freedom House aptarti aktualių savo tolimesnės veiklos reikalų. Pranešimus padarė šios Sąjungos CV pirm. kun. V. Pikturna ir Tarpt. buv. polit. kalinių Federacijos vicepirm. ir liet. atst. V. Sidzikauskas. Diskusijose dalyvavo: dr. B. Nemickas, B. Kulys, A. Počius, V. Vaitekūnas ir kiti. Netrukus numatoma atlikti rinkimus Sąjungos naujiems organams sudaryti. Rinkimai bus vykdomi korespondenciniu būdu. Rinkiminėn Komisijon įeina: dr. B. Nemickas, V. Vaitekūnas ir P. Brazauskas.

• Kovo 26 d. New Yorke įsisteigė vyrų kvartetas, kuriam vadovauja muz. A. Kačanauskas. Kvartetas pasivadino Sakalais. Kvartetą sudaro: I ten. Povilas Dulkė, II ten. Juozas Nakutavičius, barit. Klemensas Bagdonavičius ir bosas Vincas Savukynas.

Sakalų kvarteto adresas: A. Kačanauskas, 14 Kearny Ave., Kearny, N. J. Tel. Kerany 2-4814; arba — V. Savukynas, 185 Milford St., Brooklyn 8, N. Y. Tel. MI 7-4036.

Konsulo P. Daužvardžio pagerbimas Chicagoje

Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS metinis banketas įvyko kovo 27 d. Viking Ball Room salėje, Chicagoje. Banketas susidėjo iš 3 dalių: koncertinės, pagerbimo, akto ir vaišių. Koncertinėje dalyje gražiai pasirodė Akelio vadovaujamas orkestras ir ypač maloniai padainavo Genovaitė ir Antanas PEŠKIAL. Tačiau ytin paminėtinas mūsų konsulo Dr. Petro Daužvardžio ir jo žmonos Juzefos pagerbimas.

Maršui aidint, įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Sugrota ir kartu sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Scenoje pasirodė Konsulas su žmona ir didelis būrys žinomųjų lietuvių — valdžios pareigūnų, visuomenės veikėjų, politikų, biznierių... Sandaros pirmininkui M. Vaidylai pakvietus, aktui vadovavo Chicago bankininkas Justinas Mackevičius, senior. Sveikino Dr. P. Daužvardį ir jo žmoną Juzefą: Dan Kuraitis, A. Olis, J. Zūris, J. Kazanauskas, J. Packel, Dr. Drangelis, Dr. S. Biežis, Balzakas, senior, Al. Dundulis, Dr. Vinikas iš New Yorko, Čaplikas iš Bostono, Dargis iš Pittsburgho. Prie sveikinimų jungė dovanas. Viduryje scenos atsirado didelis televizijos priimtuvas ir kitos dovanos. Su gėlėmis ir dovanomis dar sveikino: Pasaulio Akademinių Skautų Sąjūdžio vardu Dr. Milda Budrienė, Jūrų Skautų vardu Dr. K. Aglinskis, Chicago tuntų skautai ir skautės.

Ta proga pareikštos maždaug tokios mintys: Antanas Olis — Lietuvos Konsulas Chicagoje atstovauja Lietuvos diplomatią. Visų lietuvių pareiga — remti Lietuvos valstybės įstaigas, vis tiek, kur jie bebūtų: čia, Amerikoje, ar VLIKe.

Konsulas Dr. P. Daužvardis džiaugėsi, kad nuo pat jo atvykimo Chicago dienos Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara visada buvo ir tebėra Lietuvos valstybės, jos įstaigų ir pareigūnų gerbėja. Ir šiandien jam esą malonu tos organizacijos pastogėje buvoti, nes jo asmenyje yra pagerbiama pati Lietuva.

Ta proga Konsulas griežtai pasisakė prieš visus tuos, kurie bando griauti bei niekinti Lietuvos valstybės institucijas, nes toks elgesys tėra pagalba priešiui.

Lietuvos Diplomatią, VLIKas ir ALTas — visi geri ir visi reikalingi savo darbo srityse. Kiekvienas savo paskirties darbe yra reikšmingas.

Konsulas pasakė: "Lietuvos valstybė teisiškai tebėra. Lietuvos Diplomatinė tarnyba yra tokia gera, kokia šiose sąlygose gali būti. Kas tas institucijas griauja ar niekina, tas griauja ir niekina Lietuvą. Lietuvos geriausias draugas yra J. A. Valstybės. Jos gerbia ir gina Lietuvą ir jos įstaigas". Mes patys turime juo labiau tai daryti. Jis ypač dėkojo Sandarai už šios organizacijos pastovumą bei tvirtumą Lietuvos laisvę ginant.

Ponia Juzefa Daužvardienė buvo taip pat visų šiltai ir širdingai sveikinta, kaip gabi visuomeninė ir veikėja lietuvių ir amerikiečių tarpe. Ji pati pagerbime kalbėjo sujaudinta,

iš širdies plaukiančiais žodžiais. Dėkojo viems jos vyrą ir ją pagerbusiems.

Salėje buvo arti tūkstantys žmonių, kurių iki 80% senosios kartos lietuviai — ne tik senukai, bet ir jų jaunimas. Pirmą kartą Amerikoje šių eilučių autorius matė tokią gausią publiką, daugumoje senosios kartos. Visi jie atrodė vienos minties ir vienos idėjos Tėvynės Lietuvos atžvilgiu.

Dr. S. Stankus

LOS ANGELES

BAIGĖ LITUANISTIKOS INSTITUTĄ

Kovo mėn. 20 d. Los Angeles lietuvių parapijos salėje įvyko diplomų įteikimas baigusiems Lituaniistikos Institutui, kuris buvo įkurtas 1953 m. Paskaitos — pamokos vyko šeštadieniais ir sekmadieniais. Kursus įsteigė Vl. Pažiūra, o mokytojavu K. Barauskas, F. Kudirka ir O. Misiūnienė. Per dvejus metus išleista lietuvių kalbos, lietuvių literatūros ir Lietuvos istorijos aštuonių klasių Nepriklausomos Lietuvos mokyklų kursas.

Diplomai patvirtinti Lietuvos konsulo Dr. Julius Bielskio ir įteikti iškilmingame susirinkime gausiai dalyvaujant Los Angeles lietuvių visuomenei. Garbės prezidiume buvo: Lietuvos konsulas Dr. J. Bielskis, prof. M. Biržiška, ALTarybos Los Angeles skyriaus pirmininkas Ch. Luksis, AL Bendruomenės Los Angeles apylinkės pirmininkas J. Uždavinys, kursų įsteigėjas Vl. Pažiūra, mokytojai: K. Barauskas, F. Kudirka ir tėvų atstovai: p. Karalienė ir A. Dapšys.

Lituaniistikos kursų baigė, egzaminus išlaikė ir diplomus gavo: Rimantas Dapšys, Dalia Karaliūtė, Ada Korsakaitė ir Julius Raulinaitis. Diplomus įteikė prof. M. Biržiška pasakydamas jautrų žodį ir palinkėdamas nepamiršti bei plėsti įgytus žinias, kurios gyvenime gali būti ypač reikalingos.

NEPR. FONDO ATSTOVYBĖ

Los Angeles miestui ir jos apylinkėi sudaryta Lietuvos Nepriklausomybės Fondo atstovybė, kurio įeina: Dr. P. Pamataitis, Ignas Šešplaukis, Bruno Gediminas ir Bronius Dūda. Lėšų telkimas vyksta sėkmingai.

SANTAROS SUSIRINKIMAS

Kovo mėn. 20 d. įvyko Los Angeles lietuvių studentų "Santara" skyriaus susirinkimas, į kurį buvo kviešti visi vietos studentai. Skyriui pirmininkauja Paulius Jasiukonis, kuris grįžęs iš karinės prievolės studijuoja filmų techniką.

Susirinkime ilgesnę paskaitą "Kovos dvasia Lietuvos rezistencijoje" skaitė žurn. Bronys Raila. Paskaita įrašyta į juostą, kad ją galėtų pasiūlyti ir kitiems Santaros skyriams. Br.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

BALDŲ ATNAUJINIMAS

Mūsų atstovas atvyks į namus ir duos jūsų svečių kambaryo baldų pertaisymo ir apdengimo apskaičiavimą.

Didelis medžiagų pasirinkimas

Garantuotas darbas

WHOLESALE FURNITURE SHOWROOMS

4619 PERKINS AVE.

HE 1-6263

(14)

WORCESTER

SKAUTAI VEIKIA

Worcesteryje veikia skaitlingos skautų ir skautų draugovės. Nors mergaitės ir berniukai veikia visiškai savistoviai, vieni kitiems nepriklausdami, tačiau, ruošiant iškilmes bei minėjimus, jie tarpusavy darniai bendradarbiauja.

Sausio 29 d. išrinktas bendras tėvų komitetas. Gi kovo 19 d. skautai drauge su skautėmis suvies iškilmingą šv. Kazimiero, Lietuvos skautų Patrono, ir šv. Jurgio, viso pasaulio skautų Patrono, minėjimą.

Aušros vartų bažnyčios salėje gražiai išsiričiavo apie 70 skautų-čių ir susirinko nemažas būrys tėvų ir bičiulių. Iškilmingai įneštos vėliavos. Perskaitytas tai dienai pritaikytas turinngas skautų dr-vei įsakymas. 3 skautai ir 10 jaunųjų skautų davė iškilmingą žodį. 12 skautų išlaikė egzaminus į II ir I sk. I patirimo laipsnius. Pirmojo rajono skautų vadeivos skt. A. Matonio įsakymu skautų d-ves draugininkas V. Blumfeldas pakeltas į vyr. sklt. ir jo adj. A. Glodas į pskt. laipsnius. Mergaičių d-ves draugininkė J. Šimolynaitė pakelta į pskt. laipsnį.

Paaugštintus laipsnyje ir davusius žodį nuosirdžiais linkėjimais sveikino skautų kapelionas pskt. kun. Steponaitis, LSB Pirmijos narys skt. Jonaitis ir pskt. Benešius. Iškilmingos dalies pabaigai sugiedotas Lietuvos Himnas.

Antroje minėjimo dalyje žodį apie šv. Jurgį ir jo riteriškumą tarė kapel. kun. Steponaitis, ragindamas skautus sekti jo pavyzdžiu. Apie šv. Kazimiero reikšmę Lietuvai, o ypatinai Lietuvos skautams, papasakojo tėvų komiteto atstovas p. Jakubauskas. Toliau skautės padainavo keletą liaudies dainelių. Mažieji — skautukė — skautukas puikiai padeklamavo po eilėraštį.

Skautų "Neringos" draugovė gražiai veikia jau virš 3 metų ir jai sėkmingai vadovauja pskt. Ida Šimolynaitė. Gi skautų-berniukų draugovė dar neturi pilnų vienu metų amžiaus. Tačiau didėja ir skaičiumi ir skautiškais patyrimais stiprėja ir turi gražų praeigį — 12 jaunųjų skautukų. Draugovė vadovauja energingas sk. vytyt vyr. sklt. Vidmandas Blumfeldas.

Skautai-tės kol kas dar neturi, pagal skautiškus papročius, nuolatinės patalpos savo būklams įsirengti, tačiau jie reiskia didelę pagarbą ir padėką Aušros Vartų parapijos kleb. prel. Vasui, kuris leidžia jiems naudotis bažnytine sale.

Nesigilinant į aplinkybes ir priežastis, truputį keista, kad žymiai didesnė dalis skautiškojo jaunimo priklauso šv. Kazimiero parapijai, o suieigoms bei iškilimams prašo salės, atokiau esančioje, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

Tenbuvęs

DETROIT

NAUJA LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRO VALDYBA

Kovo mėn. 20 d. Detroito lietuvių organizacijų susirinkime buvo išrinkta nauja Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba (DLOC), kuri kovo mėn. 27 d., savo pirmame posėdyje, pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Pr. Polteraitis, vicepirmininkas — A. Naruševičius, sekretorius — V. Kutkus, išdėninkas — J. Pilka, finansų sekretorius — Br. Polikaitis ir valdybos nariai A. Banionis ir A. Misiūnas. V. K.

LITERATOROS VAKARAS

Liet. Bendruomenės Detroito apylinkė š. m. balandžio 16 d. (šeštadienį) 7 val. vak. Hispanos Unidos svetainėje ruošia li-

teratūros vakarą, romano konkurso laimėtojai Alei Rūtai Arbačiauskienėi pagerbti. Programoje dalyvaus pati laureatė, Vitalis Žukauskas. Tikimasi, kad dalyvaus Bernardas Brazdionis ir Detroito gyvenantieji rašytojai. Po programos bus šokiai ir veiks bufetas.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Liet. Bendruomenės Detroito apylinkė š. m. gegužės 8 d. Hispanos Unidos svetainėje ruošia Motinos Dienos minėjimą, kuriame paskaitą skaitys viešnia

iš Clevelando — Aldona Nasvytytė-Augustinavičienė.

DETROITO SKAUTININKŲ SAMBORIS

Detroito skautininkai susiorganizavo į sambūrį ir pradėjo veikti. Turėjo jau dvi sueigas. Sambūriui vadovauja v. s. K. Kodatienė. Svarbiausias dabartinis skautininkų rūpestis — padėti vietos skautams praversti vasaros stovyklas ir jaunų vadovų paruošimą. Vėlykų švenčių proga skautininkai padarė gerą darbėlį ir pasiuntė Vokietijos rajono vadeivai ir vadeivei po siuntinį. K.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	Medžio raiziniai
V. Minkūnas 2.00	Ign. Končius 5.00
Anoj pusėj ežero	Milžino paukštmė
P. Andriušis 1.50	Balys Sruoga 2.50
Aukso kirvis	Mėnuo vad. medaus
Juozas Švaistas 2.50	N. Mazalaitė 2.50
Aukštųjų Simonų Likimas	Ora pro nobis
Jeva Simonaitytė 3.50	J. Gliuda 4.00
Apie laiką ir žmones	Orfėjaus medis
J. Aistis 2.50	A. Nyka-Nilūnas 3.00
Audra Žemaičiuose	Po Tėvynės dangum
VI. Andriukaitis 2.20	Žodžiai vytės Nemunėlio.
Būdas Senovės Lietuvių ...	Paveikslai V. Augustino ... 2.00
Sim. Daukantas 4.00	Pragaro pošvaistės
Būkite sveiki	V. Alantas 3.50
Dr. S. Biežis 2.00	Pirmas rūpestis
Baltasis Vilkas	Jurgis Jankus 2.00
K. Binkis 1.00	Pietų vėjelis
Balutis	Vytė Nemunėlis 1.00
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Paklydę paukščiai I
Buriavimas ir jūrininkystė	Jurgis Jankus 2.20
B. Stundžia 2.00	Paklydę paukščiai II
Didžioji kryžkelė	Jurgis Jankus 2.00
B. Brazdionis 2.00	Pietų kryžiaus padangėje
Duktė	Sudarė Gaudys 4.50
Alė Rūta 2.40	Paskutinis Prūsų sukilėlis
Daiktai ir nuorūkos	M. Springborn 2.00
Leonardas Žitkevičius 1.00	Petras Širovskas
Don Kamilius mažasis	Juozas Švaistas 2.75
pasaulis	Po raganos kirviu
Guarechi 2.50	Jurgis Jankus 1.50
Didžiosios atgailos	Pabūjimas
R. Spalis 3.50	J. Grušas 1.50
Doleris iš Pittsburgho	Rytų pasakos
Stepas Zobarskas 0.80	V. Krėvė 3.00
Eldorado	Raudoni batukai
J. Švaistas 1.80	Jurgis Savickis 1.50
Gyvačių lizdas	Sudie, pone čipse
Francois Mauriac 2.60	James Hilton 0.75
Gatvės Berniuko Nuotykių	Strėlė danguje
R. Spalis 5.00	Henrikas Radauskas 2.00
Gimdytoja	Saulės Takas
Francois Mauriac 1.75	Nelė Mazalaitė 3.50
Gabija, literatūros metraštis	Silkai ir vilkai
Francis Mauriac 6.50	Runcė Dandierius 1.00
Gintariniai vartai	Senujų lietuviškų
N. Mazalaitė 2.00	knų istorija
Gyvulių ūkis	V. Biržiška, kiet. virš. 3.30
George Orwell 1.00	papr. virš. 2.00
Giesmė apie Gediminą	Šaulėtė debesėliuos
B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	L. Žitkevičius 1.50
Jaunai inteligentei	Šventieji akmenys
V. Andriukaitytė 1.25	Faustas Kirša 2.00
Kryžkelės	Šventoji Lietuva
A. Vienuolis 3.50	Jurgis Savickis 3.00
Kaimynai	Teresė Neumanaitė
J. Paukštelis 2.50	J. Burkus 3.00
Kaip jie mus susaudė	Tolimieji kvadratai
J. Petraitis 1.80	J. Grišmanauskas 2.00
Kuprelis	Tautosakos Lobynas
Ignas Šeinius 2.00	J. Balyš 3.00
Keliai ir kryžkelės	Pipelis
Putinas 2.50	Pulgis Andriušis (iršta) ... 3.00
Kon - Titi,	Tomas Nipernadis
Thor Heyerdahl 3.75	August Gailit 2.50
Kaimiečiai	Tarp pelių ir vyrų
V. S. Reymont I-II-III-IV	John Steinback 1.25
I ir II dalis po 3.00	Užgesęs sniegas
III ir IV dalis po 3.50	Aloyzas Baronas 2.50
Kudirkos raštai	Ugnies pardavėjas
..... 5.00	Balys Rukša 1.00
Kregždutė I	Uždraustas stebuklas
A. Rimkūnas 1.50	Užuovėja
Kregždutė II	M. Katiliskis 3.50
A. Rimkūnas 2.75	Stasius Būdas 2.00
Kiškučių vardinės	Vanagaitis
Stasys Dziugas 1.50	monografija 2.00
Lietuvos Istorija	Valerijono lašai
Sruogienė 3.00	Dr. S. Aliūnas 1.00
Lietuvių Kalbos Istorija	Vilnius tarp audrų
Dr. P. Jonikas 3.00	J. Ciešnas (iršta) 5.50
Lietuvos pinigai	Vilnius Lietuvos gyvenime
Juozas K. Karys 5.00	Dr. A. Sapoka 1.50
Mikuckis 2.50	Vėlykų pasakos
Loreta	N. Butkienė 1.00
Stasius Būdas 1.80	Vyturėliai Laukuose
Lietuva	Vikt. Šimaitis 0.75
A. Bendorius 2.75	Trylika nelaimių
Laiskai žmonėms	R. Spalis 1.25
G. Papini 2.00	Vaikų knygelė
Moters širdis	M. Valančius 1.80
Guy de Maupassant 2.60	Varnai skamba
Lietuvių Literatūra	Stasius Būdas 2.50
Pranas Naujokaitis 2.00	Taupoji Virėja
Lietuvių kalbos gramatika	Žemaičių krikštas
Lyrikos kraitis	P. Abelkis 2.50
Dr. A. Šešplaukis 1.25	Žemaitis neprauš
	Balys Sruoga 3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite:

DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Didelis priekaištas lietuviams

(Kaip amerikietis įvertino įvairias imigrantų grupes)

Daugelis iš mūsų įdomiausias apie pirmuosius lietuvius šiame krašte, tačiau tokių žinių sunku surasti. Pradžioje niekas imigrantų neregistravo pagal tautybes. Vėliau buvo išleistas įstatymas registruoti iš kurio krašto imigrantus išvyko. Tačiau imigracijos pareigūnai pasitenkindavo pažymėdami išvykimo uostą. Dar kiek vėliau buvo bandyta nustatyti tautybę iš pavardės. Tačiau dalis pavardžių buvo pakeista ir taip tikros statistikos nebuvo sudaryta.

Tačiau 1920 išleistoje istorinėje kronikoje "Our Foreigners" randame įdomių pastabų apie paskirų tautybių gyventojus. Kai kurias patiekiami skaičiai. Autorius Samuel P. Orth visus imigrantus skirsto į dvi grupes: vieni — apsigyvenę ūkiuose ir kiti — miestuose.

Pirmojoje grupėje minima imigrantai iš Anglijos salų. Skotai ir anglai apsigyveno New Yorko, Ohio, Indiana ir Michigan valstybėse.

Prancūzai daugiausia atvyko po Prancūzų Revoliucijos ir apsigyveno Mississipi upės slėnyje. Didelė dalis imigrantų nukeliavo į Kanadą, kur sudarė stiprią prancūzišką koloniją.

Šveicarai atvyko daugiausia iš vokiškai kalbančių kantonų. Čia apsigyveno Ohio, Wisconsin ir Californijos valstybėse.

Olandai apsigyveno Michigan valstybėje tarp Kalamazzo ir Grand upių. Jų pagrindinis verslas buvo daržininkystė. Holland miestas buvo visų olandų tautinio judėjimo židinys su college, bažnyčiomis.

Autorius pastebi, kad darbuotojai ir tvarkingi olandai ir šveicarai greitai įsijungė į šio krašto gyvenimą.

Skandinavų šiame krašte tuo metu buvo apie 2 milijonus. Apie pusę norvegų, ketvirtadalis švedų ir dešimtadalis danų imigravo į JAV. Švedas — aristokratas, norvegas — demokratas, danas — konservativistas. Švedas — išsimokslinęs, mėgstas muziką ir literatūrą, norvegas — vikingas moderniuose rūbuose, danas — prisirišęs prie žemės ūkininkas. Nežiūrint tų skirtumų visus skandinaviečius jungia vienas bruožas — turėti nuosavą sklypą žemės. Galima važiuoti 300 mylių per Dakotos lygumas ir Minesotos laukus neišvažiuojant iš skandinavų gyvenamo rajono. Skandinaviečiai niekad savęs nelaikė laikinai išvykusiais iš savo krašto ir todėl visuomet jie parbrėžė, kad yra amerikiečiai. Tačiau savo kalbos ir papročių neišsivadėjo. Jau 1893 metais buvo leidžiama net 146 laikraščiai skandinavų tautų kalbomis. Minesotos ir Dakotos valstybinuose universitetuose buvo įvesta skandinavų kalbos.

Suomiai pasižymi savo nepriklausomumu politikoje. Jų tarpe beveik nėra beraščių ir juos dažnai galima sutikti vakarinėse mokyklose bei bibliotekose. Pasižymi gabumais statyboje.

Kitą grupę sudarė miesto gyventojai. Jų tarpe buvo nemažai ir tų tautybių, kurios pamirštos kaip ūkininkai, bet kartu pasireiškia ir naujos tautybės. Čia sutinkame plačią grupę bendrai vadinamą slavais. Ši savoka apima visą eilę tautybių. Iš jų minėtina bohemai, kurie daugiausia susispietę Chicagoje ir Clevelande. Jų namus atskirsi iš gausių gėlių vazonų languose, mažų sodelių, užuolaidų ir stalų viduryje kambario. Jie susiorganizavę klubus, draugijas, kurių patalpos dažniausiai yra virš restoranų. Pasižymi mėgimu skaityti ir savo išsimokslinimu, nes beraščių nesutinkama bohemiečių tarpe. Gimtoji kalba ir istorija yra saugoma kaip religija. Tačiau tas netrukė įsijungti į Amerikos gyvenimą ir

bohemičiai yra davę nemažai gabių politikų bei prekybininkų. Lenkai pasižymi savo išdidumu, kantrumu ir neraštingumu. Dauguma lenkų atvyko į šį kraštą apsigyvenimui, bet nerodo jokio noro įsijungti į šio krašto gyvenimą. Tik trečioji karta ima šiek tiek asimiliuotis. Šiaip pagrindinis bruožas yra lenkų kalbos vartojimas namuose, bažnyčiose, susirinkimuose ir restoranuose.

Mažiau pažangūs yra slovėnai, kurie dirba anglių kasyklose. Visas jų gyvenimas sukasi bažnyčioje ir restorane. Dauguma užsidirbę pinigų grįžta į savo gimtuosius namus.

Ukrainai dirba daugiausia anglių kasyklose ir pieno fabrikuose. Jie savo laisvą laiką praleidžia restoranuose, salėse virš restoranų arba bažnyčiose. Visai nesidomi amerikiečių gyvenimu.

Bulgarai pradėjo atvykti daugiausia po 1904 metų. Pagyvenę kiek vėl grįžta į Europą.

Serbai daugumoje dirba audimo fabrikuose, prie statybos ir pieno liejyklose. Turi augšto kultūringumo pažymį.

Dalmatiečiai verčiasi žvejyba, vyno darymu ir restoranų administravimu. Būdami neraštingi parodė augštų sugebėjimų.

Kroatai daugiausia apsigyvenę Pensylvanijoje ir West Virginijoje. Apie pusę visų imigrantų grįžta į Europą. Likusieji siunčia pinigus savo giminaičiams.

Lietuviai kartais yra sumišomi su slavais, tačiau jie tam karštai priešinasi būdami skirtingos rasės su savo sena kalba. Sunki Lietuvos dalis mažai ką bepaliko iš senosios kultūros, išskyrus kalbą. Politinė ir ekonominė sprieda padarė nuteriotą kraštą, kuris kadaise žydėjo. Šiandien lietuviai gyvena prie Baltijos jūros ir vadinami baltais. Jų kultūrinis lygis ir ekonominis gerbūvis prilygsta rusų muzikui. Pirmieji lietuviai imigrantai pasirodė apie 1868 metus ir sustojo Pensylvanijos anglių kasyklose. Vėliau prie jų prisijungė kariuomenės desertoriai. Sunki 19-jo šimtmečio pabaiga atsiuntė į šį kraštą jaunus vyrus. Šiuo metu (1920) skaičiuojama lietuvių imigrantų apie 200.000. Lietuviai vengia žemės ūkio ir ieško darbų anglių kasyklose bei fabrikuose. Viena sritis, kurioje lietuviai pasižymi yra rūbų siuvimas. Neveltui jie

didžiuojasi, jog yra apsirengę dailiausiai pasiūtais rūbais ir tuo skiriasi iš visų rytinės Europos imigrantų tarpo. Tačiau jie turi ir kitą ypatybę tai prisirišimas prie restorano. Gėrimas yra lietuvių tautinis paprotys. Pasisekimas vestuvių, krikštynių, gegužinių ar kitokių švenčių matuojamas tuščiomis alaus dėžėmis.

Vėngrai pasižymi gražiais namais, kurie kaip taisyklė yra jų nuosavybė, gėlių darželiais ir tvarkingai rengiamais vaikais. Jų tarpe mažai beraščių. Gal kiek truputį daugiau negu suomių tarpe. Greitai išmoksta anglų kalbą, bet kartu pasisavina ir blogus papročius. Vengriškos kavinės yra ramios salės judriame miesto gyvenime.

Nagrinėjant tautybes negalima praeiti ir pro žydus, kurie neturi savo tautos, o tačiau turi tautybę. Jie atvyko iš Europos miestų ir įsikūrė Amerikos miestuose. Bandymai apgyvendinti ūkiuose nepavyko. Jiems imigracijos durs visad buvo atidarus. Pirmieji žydai imigrantai buvo iš Ispanijos - Portugalijos, atvykę apie 1655 metus. Žydų imigrantus galima sutikti kiekviename mieste. Jie greitai išmoko anglų kalbą ir stebėtinu gabumu ir atkaklumu veržėsi į kiekvienas atviras duris, kurios vedė į pirmaujančias vietas.

Italai susispietė didmiesčiuose. Sudarė atskirus italų rajonus, kurie pasižymi namais, perkrautais gyventojais ir gausiomis šeimomis. Itališka kepykla, ant kiekvieno kampo restoranas ir dažniausiai bankas su keliomis biurais yra neatskiriami italų kvartalo požymiai. Italai linksmo būdo, bet nemokyti, nes veik kas antras nemoka skaityti, atvyko į šį kraštą duonos pelnytis. Šiauriečiai italai yra konservatyvūs ir kūrybingi. Pietiečiai temperamentingi, neretai pasižymi peštynėmis. Italus galima sutikti daugumoje amatų: kepėjai, kirpėjai, vaisių pardavėjai, artistai, muzikantai. Pietiečiai italai nemėgsta fabriko ir juos rasi prie kelių tiesimo, statybos ar pagaliau paprastu pardavėju keliaujančiu nuo durų prie durų.

Graikai atvyko daugumoje vyrai, palikę šeimas Europoje. Jie daugiausia susispietė ledų (ice cream) gamyboje, restoranuose, gėlininkystėje. Sutaupę pinigus siunčia šeimoms.

Portugalai susispietė Naujo-

sios Anglijos medžiagų audimo fabrikuose ir Californijoje augindami vaisius. Jie yra nebija kieto darbo ir tuo nusipelno pagarbą.

Tai taip trumpai atrodė europiečiai imigrantai pro amerikiečių istoriko akinius. Reikia prisiminti, kad tas rašyta 1920 metais. Čia nepamainėta vokiečiai, kuriems autorius skiria visą knygos skyrių. Jame iškeliami visos vokiškojo charakterio ypatybės, kurios mums asmeniškai pažįstamos. Nemažai yra ir kartumo vokiečių atžvilgiu, nes tada tik buvo nutilę karo ginklai.

LITERATŪROS ŠVENTĖ PRALEIDUS

Lietuvių Rašytojų Draugija jau penkti metai rengia literatūros šventę, įteikdama ir 500 dolerių premiją už geriausią taisyklę išleista dailiosios literatūros knygą. Ligi šiol premijas yra gavusios šios knygos: Antano Vaičiulio *Italijos Vaizdai*, Pulgio Andriūso *Sudiev, Kvietkeli!* Nelės Mazalaitės *Gintariniai Vartai*, Bernardo Brazdžionio *Didžioji Kryžkelė* ir Jurgio Jankaus *Namas Geroj Gatvėj*.

Ši premija ir sudaro tiesioginį rašytojo honorarą, nes iš pačios knygos paprastai ne kas atlieka, jei iš viso kas nors atlieka. Jei premija galėtų pakilti iki 1000 dolerių, tai ir naujų knygų pasirodymas galėtų būti dažnesnis.

Rašytojų Draugija šiais metais mėgino surinkti premiją iš gydytojų. Sunku iš šalies pasakyti, kodėl gydytojai (arbdoto) buvo kreiptasi tik į Chicago gyventojus) tesudėjo tik pusę premijos. Mecenatų sąrašas yra septynios pavarės su 245 doleriais. Atsakymo turėtų pajieškoti pati Rašytojų Draugijos valdyba.

Šventė nesutrukdė didesnio skaičiaus žmonių, nors tokiais progomis reikėtų tikėtis didesnio visuomenės susidomėjimo. Jei rengėjai pasirūpintų surengti literatūros šventę, vertą to vardo, gal reikėtų kitaip atrodyti. Dabar šventės programą, išskyrus patį laureatą dalyvavimą, atlieka vis tie patys žmonės, dalyvaujant beveik kiekvienose vakaruose, todėl jau ir nusibodo. Ne pašaliečių reikalas mokytis, kaip tai padaryti, bet kad toji taip vadinama "plačioji visuomenė" neatvyksta, atrodo, ne jos vienos kaltė.

Šių metų premijai knygą parinko patys Rašytojų Draugijos nariai, balsuodami laisvais. Jurgio Jankaus *Namas Geroj Gatvėj* surinko daugiausiai balsų.

Į literatūros šventę buvo atvykęs premijos gavėjas Jurgis Jankus ir Draugo romano konkurso laimėtoja Alė Rūta. J. Jankus kalbėjo apie savo kūrimo būdą ir užsimojimus ateičiai. Yra tiesa, kad Jankus dar nėra parašęs savo geriausios knygos. Mes tikime, kad jis tai gali padaryti.

Iškilmingo akto metu buvo pagerbta Juzė Augustaitytė-Vaičiūnienė, kuriai šiais metais sukanke 60 metų. Dekodama už pagerbimą ir dovaną (Lietuvos Kryžiai), atkreipė dėmesį į kai kurių rašytojų mėginimą sąmoningai vengti patriotizmo savo kūriniuose.

Meninėje programos dalyje skaitė ištraukas iš savo premijuotų romanų J. Jankus ir Alė Rūta. Poezijos paskaitė J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, Gražina Tulauskaitė ir A. Baronas. Dainavo Sofija Adomaitienė, palydima komp. Vl. Jakubėno.

J. V.

VERTINGOS LITUANISTINĖS STUDIJOS

Baltų Institutas Vokietijoje išleido pirmą tomą savo metrašcio — "Commentationes Balticae". Iš 7 šiame tome paskelbtų studijų 4 tiesioginiai ar netiesioginiai liečia Lietuvą:

1. Prof. Z. Ivinskis, *Jezuitų spaustuvė Vilniuje ir pirmosios lietuvių katalikų knygos*, (27-67).

Katalikiškų knygų spausdinimas D. Lietuvoje tepasideda po 1574-75 metų, kai Vilniuje įsikuria M. K. Radvilos jezuitams perleisti spaustuvė. 1595 išėjo žemaitiškas M. Daukšos išverstas Ledežmos katekizmas Medininkų vyskupijai.

Dabar prof. Ivinskis Romoje surastais jezuitų laiškais įrodo, kad tais pačiais metais buvo ruošiamas dar kitas Ledežmos katekizmo vertimas Vilniaus vyskupijos lietuviams, kurio nespausdintas rankraštis dingio ir 1605 turėjo būti iš naujo išverstas ir išleistas.

M. Daukšos "Postile" irgi jau 1595 buvo paruoštas ir tik vysk. M. Giedraičio pastangomis, vėluojant, 1599 buvo išleista. Vėlavimas paaiškina sunki jezuitų spaustuvės padėtis, kuriai nušviesti studijoje patiekta gausiai naujos medžiagos.

2. Prof. Z. Ivinskis, *Bažnytinis giedojimas Lietuvoje 16 ir 17 amž.* (69-106). Mažvydo raštuose minimos senesnes giesmės yra katalikiškos — dar prieš Mažvydą Lietuvoje giedotos.

Muzikinės kultūros palikimas Europoje 16 amž. pabaigoje žymus ir Vilniuje liturginės muzikos pradžioje. Muzikalūs vysk. M. Giedraitis atgaivina liturginį giedojimą ir Varnių katedroje. Kartu plečiasi vysk. M. Giedraičio ir jezuitų įtaka liudijus bažn. giedojimą gimtąja kalba.

Prof. Ivinskio darbai pasižymi šaltinių, spausdintų ir nespausdintų — iš Romos archyvų, gausiais ir tiksliais nurodymais. Duoti eilės neskelbtų dokumentų pilni tekstai.

3. Prof. E. Šturms, *Rytų baltų gintaro prekyba prieškristinia-*

me laikotarpyje, (167-205 p.) su 13 paveikslų.

Prof. Šturms nauja medžiaga įrodo, kad mūsų gintaro eksportas į senovės civilizacijos centrus prie Viduržemio jūros prasidėjo žvalerio amžiuje ir sudaro šios kultūros pagrindą.

4. V. Rukė-Dravina, *Prie balsių suminkštėjimas latvių kalbos mažiųjų formose*, (141-166 p.). Lyginama ir su lietuvių kalba.

Pabaigoje duota Baltų Instituto 1953/54 darbų apyskaita. Leidinys pavyzdinčiai išleistas, patogaus formato (oktavos), aiškiu ir geru raidynu, geras popieris.

COMMENTATIONES BALTI-CAE, I 1953, Bonn 154, 228 p. Kaina 19,50 DM. (5 dol.). Leidinys gaunamas šiuo adresu: Baltisches Forschungsinstitut, Beuel/Rh., Friedrichstrasse 30. Instituto rėmėjams metraštis bus tuoj išsiųstas nemokamai.

Dr. P. Rėklaitis

TICKETS NOW ON SALE

Metropolitan Opera

APRIL 11 THRU 16 IN PUBLIC AUDITORIUM

MONDAY, APRIL 11

CARMEN

TUESDAY, APRIL 12

LA TRAVIATA

WEDNESDAY MAT., APRIL 13

CAVALLERIA RUSTICANA

PAGLIACCI

WEDNESDAY EVE., APRIL 13

LA GIOCONDA

THURSDAY, APRIL 14

MADAMA BUTTERFLY

FRIDAY, APRIL 15

ANDREA CHENIER

SATURDAY MAT., APRIL 16

MARRIAGE OF FIGARO

SATURDAY EVE., APRIL 16

TOSCA

SINGLE PERFORMANCE

\$10, \$7, \$6.50, \$5, \$4, \$3, \$2, \$1.20

UNION BANK OF COMMERCE

Main Bank Lobby — E. Ninth St.

at Euclid — MAIN 1-8300

Box Office Open 9:30 A.M. to 5:30 P.M.

Daily. (Except Sunday)

Knabe Piano Used Exclusively

IŠ VENECUELOS

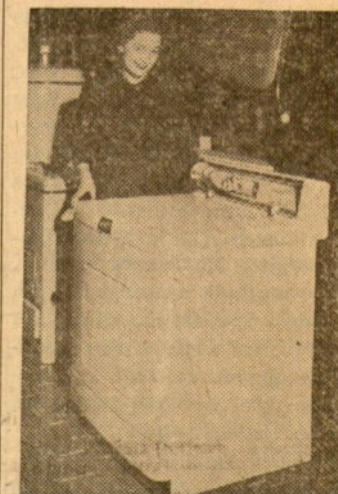
Lietuvių Tautinio Sąjūdžio, Lietuvių Rezistencinės Santarvės, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio įsteigtasis Lietuvos bylos gynimui remti ir kitiems tautiniams darbams finansuoti Lietuvos Nepriklausomybės Fondas yra susilaukęs gyvo susidomėjimo ir konkretaus Venezuelos lietuvių reagavimo.

Venezuela, tai viena iš negausiausių lietuvių kolonijų, tačiau dauguma jų neblogai įsikūrę. Ši mažą mūsų koloniją jau yra suaukojusi LNFondui 500 dolerių. Aukojo šie asmenys: po \$100 (BS. 335) B. Cielius (Cielius) ir šiaudiškis; po \$29,85: Baliutavičius, A. Diržys, K. Nausėdas, Tamašauskas ir V. Tiščiauskas; po \$14,95: V. Bačkavičius, Bie-liukas, V. Deveikis, K. Gintautas, P. Jameikis ir A. Trinkinas; po \$7,46: Bieliūnienė, Žebrauskienė ir kit.

Patar! kaimynai

prenumeruoti

DIRVA!

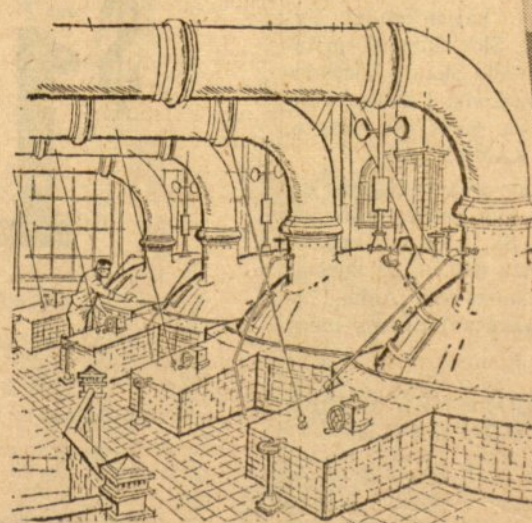
Šis 1955 m. Whirlpool automatinis gaso drabužių džiovintuvas bus dovanotas šeiminei, laimėjusiai "Mrs. Ohio Contest", balandžio mėn. 20 d. Prie džiovintuvo yra pereinamųjų metų laimėtoja Mrs. Juanita Kerestessy.

geram skoniui

YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laipsnių ugnimi!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laipsnių ugnimi. Paminėk Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnimi gaminto alaus skirtumą.

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis! Dabar už vietines kainas

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

RUOŠIAMASI DIDELEI
JAUNIMO SPORTO ŠVENTEII

Balandžio 23-24 d. Clevelande įvyks Vid. Vakarų sporto apygardos jaunių ir jaunučių krepšinio pirmenybės, kuriose varžysis Chicago, Detroito, Rochesterio ir Clevelando komandos. Šalia šių varžybių Clevelande tą patį savaitgalį įvyks ir Maž. Lygos krepšinio pirmenybių II-jo rato rungtynės tarp Rochesterio LSK Sakalo ir LSK Žaibo bei draugiškos mergaičių tinklinio rungtynės tarp Rochesterio LSK Sakalo ir LSK Žaibo. Ta proga laukiama apie 60-70 sportuojančio jaunimo suvažiuojant į Clevelandą.

Balandžio 16-17 d. Chicagoje įvyksta apygardose Vid. Vakarų sporto apygardos vyrų ir moterų tinklinio, krepšinio ir stalo teniso pirmenybės ir Cross-country bėgimo varžybose Clevelando Žaibas dalyvaus su vyrų krepšinio, vyrų ir moterų tinklinio bei stalo teniso komandomis ir Cross-country komanda, viso apie 30 sportininkų.

PRIEŠ LATVIUS LAIMĖTA

Pereitą šeštadienį, balandžio mėn. 2 d. į Clevelandą turėjo atvykti Toronto LSK Vyties vyrų krepšinio komanda Maž. Lygos krepšinio pirmenybių rungtynėms su Clevelando LSK Žaibu sužaisti, tačiau kai kurie Vyties žaidėjai buvo nepašaukti per sieną ir torontiečiai atvykti negalėjo. Vietoj šių rungtynių LSK Žaibas sužaidė draugiškas vyrų krepšinio ir tinklinio rungtynes su Clevelando latvių sporto klubo Dauguvos Vanagai ir draugiškas vyrų tinklinio rungtynes su Cleveland Turners.

Pirmose tinklinio rungtynėse LSK Žaibas nesunkiai įveikė Cleveland Turners 2:1 (15:12) (13:15) (15:5). Antroje tinklinio rungtynėse žaibiečiai nors ir nelaukta, tačiau visai pelnytai parklupdė Northeastern Ohio AAU meisterį, stiprią Clevelando latvių Dauguvos Vanagų komandą, pasekme 2:1 (15:9) (15:17) (15:9). Pačios rungtynės buvo gana gero lygio ir atkakliai iš abiejų pusių sukovotos. LSK Žaibą atstovavo: A. Barzdukas, G. Barzdukas, A. Bielskus, A. Liutkevičius, L. Klimas, J. Zorska ir G. Motiejūnas.

Krepšinio rungtynėse žaibiečiai atsirevanšavo už pereitą metų pralaimėjimą nugalėdami latvius 48:35 (27:17). Mūsų šaliai išlaikė žaidimo iniciatyvą visą laiką savo rankose ir laimėjimą pasiekė nesunkiai. Žaibo komandoje žaidė: V. Telyčėnas (10), A. Penkauskas (1), J. Zorska (6), G. Barzdukas (18), V. Morūnas (13) ir H. Johansonas.

Ta proga norime pabrėžti, kad sportiniai lietuvių santykiai su latviais Clevelande yra labai geri ir nuosirdūs. Belieka palinkėti ir ateityje šią gražią tradiciją puoselėti didesnio vienodo likimo ištiktų brolišių tautų suartėjimo labui.

CROSS-COUNTRY BĖGIMO
PIRMENYBĖS ATIDĖTOS

Apygardinės Cross-country bėgimo pirmenybės, turėjusios įvykti balandžio mėn. 17 d. Chicagoje kartu su apygardinėmis vyrų ir moterų kamuolio žaidimų ir stalo teniso pirmenybėmis, nukeltos į gegužės mėn. 8 d. ir įvyks Chicagoje. Nukėlimas padarytas dalyvauti suinteresuotų klubų pageidavimu.

Vid. Vakarų Sporto
Apyg. K-tas

TORONTIEČIAI DETROITE

Kovo 26 d. Detroito viešėjo Toronto LSK Vyties vyrų krepšinio ir stalo teniso komandos ir sužaidė Maž. Lygos pirmenybių rungtynes su vietos LSK Kovo. Krepšinio rungtynės nesunkiai laimėjo LSK Kovas, pasekme

76:49 (36:24), tuomi sustiprindamas savo pirmąją lygoje penktuoju laimėjimu, neturėdamas nei vieno pralaimėjimo. Toronto Vyties eilėse nebuvo kai kurių žaidėjų, kas prisidėjo prie augstoko pralaimėjimo.

Atsirevanšuodami už tai torontiečiai laimėjo stalo tenisą, pasekme 5:2. Torontui taškus pelnė: Gvildys 3, Rautinš ir Žukas po 1. Abudu taškus Kovo naudai laimėjo Gerulaitis.

SKAUTAI

JURŲ SKAUTAI PAGERBĖ
KONS. DAUŽVARDĮ

Kovo 27 Chicagoje buvo atžymėtas Lietuvos Konsulo dr. P. Daužvardžio konsulinio darbo 30-metis. Šioje šventėje gražiai pasirodė chigagiečiai jūrų skautai ir jūrų skautės. Jų vardų brangų sukaktuvininką sveikino jūrų sktn. dr. K. Aglinskis, kartu įteikė dr. P. Daužvardžiui Lietuvos jūrų skautų vimpilą. Su tokiu vimpilu mūsų skautai buriavo Baltijos platybėse, dalyvavo regatose bei nešė savo kraštui laimėjimus. Ir Budys įskendo su juo. Jis simbolizavo lietuviškųjų jūrų skautų ryžtą ir tuo pačiu yra vertinga dovana. Akad. Skautų Sąjūdžio vardu sveikino sktn. dr. M. Budrienė, kuri įteikė sukaktuvininkui sktn. prof. Ig. Končiaus drožinėją lietuvišką kryžių. Kitų tuntų skautės-tai su sveikinimais įteikė geleles.

NE PRIETARAI, BET 13
JURŲ SKAUCIŲ

Kovo 30 d. Chicagoje lietuvių jūrų skautų gretos paaugo 13 naujų narių, kurios išlaikė savo egzaminus. Egzaminavo jūrų sk. vadovės.

KUN. V. ŠARKA SVEIKSTA

Clevelando skautai užklauso Vokietijoje esančius lietuvių skautus apie pasktn. kun. V. Šarkos likimą. Vokietijos rajono vadeiva kovo 28 d. oro paštu pranešė:

"Psktn. kun. V. Šarkai, matyt, lemta ilgai gyventi, kad už gyvą jau pamaldas laiko. Nukentėjo jis smarkiai, bet jo nepaprastai gajus organizmas nugalėjo, ir jo sveikata gerėja. Jis kol kas dar yra ligoninėje, nors, girdime, greit iš ten išeisias".

Mielą šią žinią pranešti visiems lietuviams. Nepamirškime šio idealisto dabar, kada jis taip reikalingas moralinės ir medžiaginės paramos.

CLEVELANDO SKAUTŲ
TUNTAS

Vadeivos patvarkymu, Vyriausiajam Skautininkui pritarus, Clevelando Skautų Vietininiką pertvarkoma į tuntą. Tuntininku yra paskirtas pasktn. Vytas KAMANTAS.

Clevelando Skautų Tuntas tapo Skautų Aido garbės prenumeratoriumi. Sk. Aido administracijai išsiųsta \$10.00, už kuriuos bus siunčiamas Sk. Aidas Vokietijoje skautaujantiems mūsų skautams.

PAVASARINĖ NEW YORKO
SKAUTŲ IŠKYLA

Gegužės 1 d. New Yorko ir New Jersey vietovių skautai rengia bendrą iškylą — šventę gamton. Iškyloje numatoma praveisti: 1) iškilmingą sueigą su įžodžiais ir Sv. Jurgio šventės paminėjimu; 2) praveisti savo grupės vieneto varžybas, kurių laimėtojai dalyvaus visi I-jo rajono vieneto susitikime; 3) linksmas laužas.

Šion skautiškon šventėn gamtoje kviečiamos sesės skautės ir visi plačiąjį New Yorko apylinkių lietuvių. Jei bus nepalankus

oras, šventė bus atidėta vėlesniam laikui. Išvykimo laikas ir vieta bus pranešti vėliau. Ši iškyla bus filmuojama spalvotoje filmoje.

LITUANICOS TUNTO
PENKMETIS

Kovo 20 d. Chicagoje Lituanicos skautų tuntas iškilmingai atšventė savo gyvavimo penkmetį.

Iškilmės pradėtos Sv. Mišiomis Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčioje, Brighton Parke. Jas atnašavo ir naująją tunto vėliavą pašventino LSB dvasios vadas sktn. kun. J. Vaišnys, SJ. Jis pasakė ir dieną skirtą pamokslą. Vėliava buvo Liet. Inžinierių S-gos dovana. Krikštėstėviai buvo p. Biežienė ir inž. Pavilčius.

Vidurdienį Dariaus ir Girėno salėje išsiriakavo iškilmingai sueigai trys tuntai: Lituanicos, jūrų skautų Baltijos Jūros ir skautų Aušros Vartų tuntai. Šventės svarbą paryškino brangūs svečiai, kurių tarpe buvo LSS Pirmijos Pirmininkas v. s. dr. V. Čepas iš Bostono, LSB Vyriaus. Skautininkas v. s. Stp. Kairys, LS Seserijos Vyriaus. Sktn. v. s. Ona Zailskienė, LSB dvasios vadas sktn. kun. J. Vaišnys, SJ, LSS Pirmijos narys v. s. Br. Klorė, 3-jo JAV rajono vadeiva sktn. S. Rudys ir kt. Svečius pasitiko Lituanicos tuntininkas sktn. Pr. Nedzinskas. Pirmijos P-kas kiekvieną tuntą pasveikino skautiškuoju Budė! Krikštėstėviai su brangiais linkėjimais perduoda VS v. s. Kairiui pašventintą Lituanicos t. vėliavą, kurią pastarasis įteikia tuntininkui.

Vyr. sktn. dr. V. Čepas savo kalboje apžvelgė Lietuvos skautijos emigracijoje perspektyvas. Jis pareiškė gražių vilčių skautybės atečiai. Pernai stovyklavo per 1000 skautų-čių. Skautų gretose yra apie 3000 lietuvių jaunuolių. Išikūrimo sunkumai jau praėjo.

Vyriaus. Sktn. v. s. Stp. Kairys savo žodyje pabrėžė Lietuvos skautų Globėjo Sv. Kazimiero pavyzdį visiems lietuviams skautams.

Tuntin. sktn. Pr. Nedzinskas vyr. skautų vadovams įteikė po skautų rinkinėlį, kurį Lituanicos tyti veiklos reikalai.

tuntas tik ką išleido. Toliau pa-

Keistos pastangos

(Iš Omahos lietuvių kolonijos)

Š. m. sausio mėn. 13 d. "Draugo" Nr. 10 tilpo iš Omahos žinutė, pavadinta: "Omahos Lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimo nutarimas". Iš tikrųjų turėtų būti ne "nutarimas", o "nutarimai", nes jų ne vienas, o keletas. Po minėta žinutė pasirašė Tėvų K-to pirmininkas ir sekretorius. Iš žinutės įžangos paaiškėja, jog Tėvų K-tas susirinkimo nutarimus spaudoje paskelbė ryšyje su mano straipsniu "Kitaip nutarsit — nesutiksite", atspausdintu 1954. XI. 18 "Dirvos" Nr. 46. Dėl šių nutarimų čia noriu ir pasisakyti.

Atitinka tiesai tik nutarimų paskutinis — 3-sis punktą,

gerbti tuntui nusipelnę vadovai, kurie jam skyrė visas savo jėgas. Naujai pakeltieji paskautininkai — vyr. valtn. Ant. Levanas ir vyr. sktn. Vl. Vijeikis 40 skautininkų rate davė sktn. įžodį. Apeigas pravedė v. s. dr. V. Čepas.

Antroje iškilmingos sueigos dalyje buvo atžymėtas Lituanicos tunto penkmetis. Tunto penkmečio veiklos apžvalgą padarė sktn. V. Tallat-Kelpša. Skautus sveikino garbės prezidento narių: Lietuvos konsulas dr. P. Daukvardis, vyr. sktn. O. Zailskienė, dr. Stp. Biežis, gen. Reklaitis, P. Žumbakis ir J. Žadeikis.

Iškilmės užbaigtos trumpa, bet gyva lauzo pobūdžio programa, kurią pravedė vyr. sktn. R. Mišauskas.

SUSITIKO SU CHICAGOS
SKAUTININKAIS

Lituanicos t. penkmečio šventin atvykę LSS Pirmijos P-kas v. s. dr. V. Čepas ir LSB Vyriaus. Sktn. v. s. Stp. Kairys, kovo 19 d. vakare dalyvavo Chicago skautininkų ramybės sueigoje. Joje dalyvavo 40 skautininkų. Diskutuota organizaciniais skautų klausimais bei apsvaardinų rinkinėlį, kurį Lituanicos tyti veiklos reikalai.

— SKS —

kuriame sakoma, a) kad tėvai pareiškia mokytojams pasitikėjimą, b) kad palieka jiems teisę pasirinkti mokymo priemones ir c) kad reiskia jiems padėką už darbą ir pasižymėjimą Lituanistinei mokyklai.

Turiu pasakyti, kad mokytojams pasitikėjimo ir dėkingumo pareiškimo klausimas niekada nėra buvęs ginčo objektu. Todėl man keista, kai pasitikėjimo ir dėkingumo pareiškimas siejamas su mano straipsniu "Dirvoje". Mokslo priemonių (vadovėlių ar laikraštėlių) parinkimo klausimas, tiesa, mokslo metų pradžioje sukėlė diskusijas. Tačiau, pasikeitus mokyklos vedėjui ir objektyviai išsprendus mokslo priemonių parinkimo reikalą ir šis klausimas nustojo aktualumo.

Visa kita, kas toje "Drauge" paskelbtoje žinutėje yra kalbama — tai tėvų susirinkime keleto pasikarščiavusių ir su objektyvumu nesiskaičiusių kalbėtojų pasisakymai. Jeigu tie pasisakymai būtų kaip paskirų asmenų nuomonės pareiškimai žinutėje būtų, jog ir atsakymai į minėtus pasisakymus nebūtų nutylėti. Tačiau čia išėjo kur kas blogiau.

Anam susirinkimui vadovavęs prezidiumas keleto asmenų pasisakymus, susirinkimo balsavimui nestatęs, protokole suformulavo kaip susirinkimo nutarimus — žinutėje punktus 1 ir 2.

Pirmasis punktą mažai reikšmingas. Jame man prikišama, būk aš "Dirvoje" tilpusiam straipsnyje išsireiškęs vienašališkai. Nors to nedariau, bet, kadangi šis priekaištas yra gana problematiškas (kas gali išvesti ribą kur baigiasi objektyvumas ir jau prasideda šališkumas), būtų beprasmiška dėl jo ir ginčytis.

Antrasis punktą tai tikras

nesusipratimas, o teisingiau tariant — bloga valia. Čia susirinkimo prezidiumas, iškraipęs mano išsireiškimus "Dirvoje", protokole suredaguoja mano adresu žiaurios kaltinimus: "įžeidė mokytoją P.", "užgavo jo kolegas kitus mokytojus", "pažeidė mokyklos orumą" ir t.t. Ir 2-ąjį punktą užbaigia taip: "Susirinkimas pasmerkė straipsnio tendencingumą, jame panaudotas išsireiškimas ir užgauliojimas mokytojo P. asmeniui".

Š. m. vasario mėn. 6 d. vėl buvo sušauktas tėvų susirinkimas, kuriam buvo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas — taigi, tas protokolas, kurio ištraukos, kaip susirinkimo nutarimai buvo paskelbti "Drauge". Man pasiteiravus, iš kur atsirado protokole susirinkimo nutarimas (žinutėje punktą 2-ras) smerkiantis mano straipsnį "Dirvoje", jei tokio nutarimo praeitime susirinkime nebuvo priimta — niekas negalėjo paaiškinti. Keista, kad į šį mano klausimą negalėjo duoti atsakymo net to protokolo autorius — buvusio susirinkimo prezidiumo sekretorius. Ir ką gi — susirinkimas balsavimu patvirtino, kad tokio nutarimo praeitime susirinkime priimta nebuvo. Pažymėtina, jog šį faktą balsavimu patvirtino beveik visi susirinkimo dalyviai (nebeprisimenu ar buvo bent vienas, antras pasisakiusių prieš ir nuo balsavimo susilaikiusių). O tiek aname tiek šitame susirinkime dalyvavo daugumoje tie patys Lituanistinės Mokyklą lankančių vaikų tėvai.

Ką reiskia šis prezidento pirmininko, o ypač jo sekretoriaus elgesys — protokole suformuluoti susirinkimo vardu nebūtą ir mane kompromituojantį nutarimą ir duoti jį Tėvų K-tui paskelbti spaudoje? O gi — jų desperatiškas pastangas suniekti mane Omahos lietuviškos visuomenės akyse, o drauge pakenkti ir tam laikraščiui į kurį laikas nuo laiko iš Omahos lietuvių kultūrinio bei visuomeninio veikimo parašau. Nesilmsiu čia jų elgesio pavadinti tikruoju vardu, nes jis būtų tikrai negražus.

Paskutiniame tėvų susirinkime paaiškinėjus, jog "Drauge"

paskelbtoje žinutėje punktą 2 neatitinka tiesai, tikėjau, kad Tėvų Komitetas tame pačiame laikraštyje "Drauge" žinutę papildomai atitaisys. Juk Tėvų K-to pirmininkas ir sekretorius būtų ir nebūtus tėvų susirinkimo nutarimus iš protokolo nurašę "Drauge" paskelbė ir po jais pasirašė. Tačiau veltui išlaukiau mėnesius, o žinutės atitaisymo nepasirodė. Skaitau, kad šia prasme ir Tėvų K-to pirmininkas bei sekretorius mano atžvilgiu pasielgė nekorektiškai.

J. P.

Padėkite surasti

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pajieškomai asmenys:

Aleksandravičius Feliksas.
Bakševičius Pranciškus, iš Pervaznikų k.

Bakševičiūtės.
Baranauskas Jonas, iš Alovės, Alytaus apskr.

Grajauskas Kazys.
Ivaškevičius Leonas, iš Tryškių m., Šiaulių apskr.

Javaišienė-Petraitytė, Marija, d. Domininko.

Karnickas Leonas, iš Carapiniškių k., Salako val., Zarasų ap.
Klimo, Jurgio ir jo sesers Stanionienės, Kotrynos vaikai, iš Kėdainių apskr., prašom atsiliepti.

Mačerinskas Kazimieras (Met Carl), iš Vaineikių k., Joniškio vl., Šiaulių apskr.

Met Carl (Mačerinskas Kazimieras), iš Vaineikių k., Joniškio vl., Šiaulių apskr.

Mikalauskienė-Struopaitė, Marija.

Milašius Bonifacas, iš Protėnų k., Salako vl., Zarasų apskr.
Misevičius Martynas, iš Birsčių k., Krosnos par., Marijampolės apskr.

Morkūnaitytės, iš Mockūnų k., Rumsiškių vl.

Narbutas, iš Latvagalės k., Kvietkių par., Papilio vl., sūnus Motiejus.

Paulauskas Vincas, gimęs ir gyvenęs Chicagoje.

Pečkaitienė Ona, iš Šakių apskr., Petraitis Zigmas, sūnus Domininko.

Petraitytė-Javaišienė, Marija, d. Domininko.

Poškienė Cecilija ir vaikai Kristė ir Vaitiekus.

Pranevičius Juozas ir Vincas. Raizys, iš Pažerių k., Vilkaviškio apskr.

Raizytė Marija, iš Pažerių k., Vilkaviškio apskr.

Savickas Jonas, iš Girstupio k., Kauno apskr.

Stanionienės-Klimaitės Kotrynos ir jos brolio Klimo Jurgio vaikai, iš Kėdainių apskr., prašomi atsiliepti.

Struopaitė-Mikalauskienė Marija.

Stubedžiūtė Marė, iš Cimoniūnų k., Leipalingio vl.

Stuogis Juozas, iš Maskolijos k., Skrebotiško par., prie Pasvalio.

Svirinas Juozas (Swirinas Joseph).

Vaičiokauskas Antanas, iš Ažuolupio k., Šakių apskr.

Valys Pranas.
Zachries (Zakrysa ar Cakryza) Fred.

Zamblauskas Vaclovas, iš Potaronių k., Alovės vl., Alytaus apskr.

Zdramys Antanas ir Jonas, iš Vilkaičių k., Kontaučių par., Telšių apskr.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Patark ir kaimynai,

kad prenumeruotų

D I R V A

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Didžiulis pasirinkimas merginoms naujų

Velykų Puspalcčių

\$16

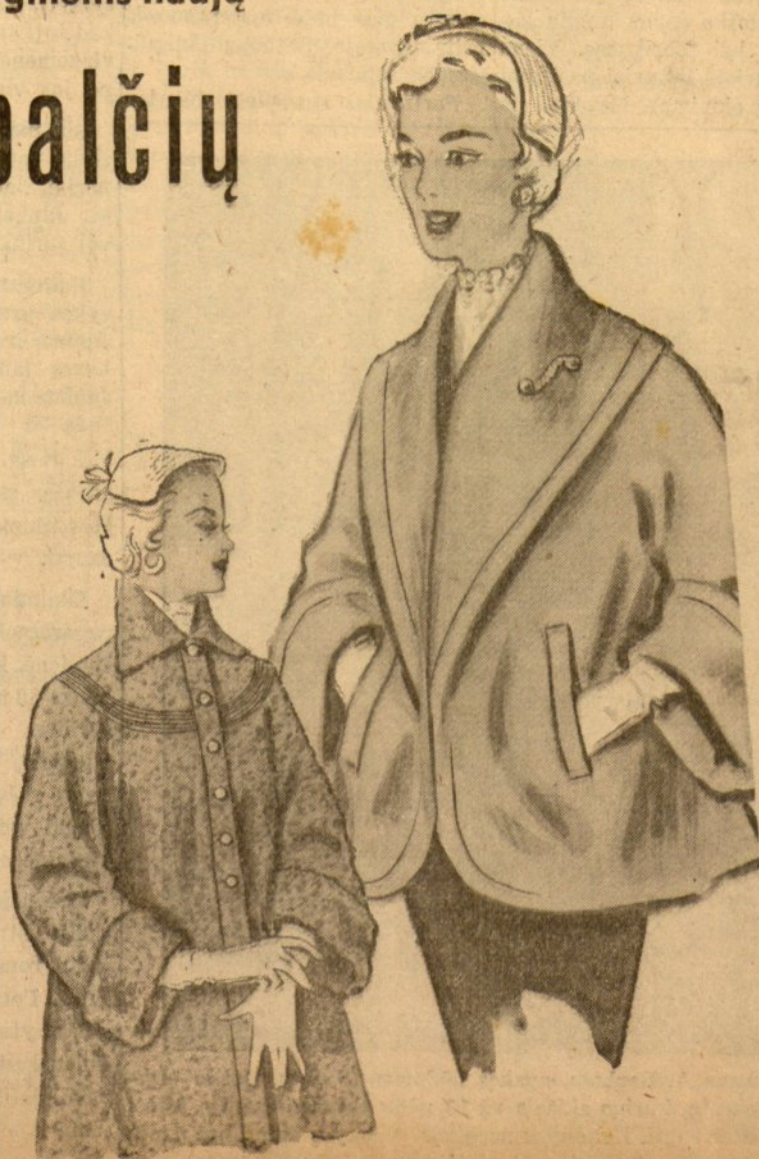
Dydžiai
8 iki 18

- Raudoni
- Rusvi
- Mėlyni
- Rusvi
- Pilki
- Žalsvi
- Ir daugelis
- kitų

Stai Jums didelė proga nusipirkti Velykoms puspalcčių už šią, taupančią kainą! Pasirinkit iš daugelio puikių medžiagų: kurlis, fleeces, basketweaves, orlono, stiroos odos, flecks ir kitų. Kiekvienas gražiai pasiūtas, su pamušalu ir naujausia dardigans, išplėstu užpakalyje, pritaikomų rankovių rūšių.

The May Co.'s Basement

Women's Coat Department

Florida verta visiems pamatyti

Vaziuoti puikiais keliais į Miami, Fla. ir galvoji — kokia didelė ir įvairi Dėdės Samo žemė. Stebėsi šios didžiulės Federacijos kūrėjų išmintimi, tolimos ateities pramatumu ir drąsa anais George Washington laikais (18-jo amžiaus gale), kada viena iš didžiųjų Europos galybių — Didžioji Lietuvos Kunigaikštija su Lenkija buvo trims atvejais padalinta...

Ir prašyte prašosi išvada, kad vietoje Europoje nusileidusios lietuviškos liberalinės saulės, nauja liberalinė saulė užtekėjo Šiaurės Amerikoje, kad Lietuvos ir Lenkijos padalinimas įvyko ryšyje su anų laikų pasaulio jėgų lygsvara: istorinis faktas, kad tuo metu Rusija, Austrija ir Prūsija (Vokietija) pasinaudojo proga, kada Prancūzija buvo revoliucijos išvakarėse. Be to, Prancūzijos santykiai su Anglija buvo šalti, o Anglija buvo užimta su revoliucija Šiaurės Amerikos kolonijose, kur revoliucionieriams simpatizavo ir talkino Prancūzija ir kitos šalys, priešingos Anglijos galybei.

Amžina vasara

pasiekama tik pietinėje Floridos dalyje. Tūkstantį mylių vaziuoti, bėgant nuo žiemos, neužtenka vasaroti tik Floridą pasiekus. Dėl to šiaurinių valstybių turistai spiečiasi daugiausia apie Miami. Ir Amerikos lietuviai spiečiasi daugiausia Miami erdvėje.

Maudaisi žmogus sūriame Atlanto vandenyje, kepiniesi 75-80 laips. karščio saulės spinduliuose, žiūri į ištaigingai ir moderniai išrikiuotus motelius ir beveik dangoraižius hotelius ir galvoji apie skirtumus, kurie ir šioje šalyje yra nemaži: čia prabanga, "auksiniai" miestai, puikios baltųjų rezidencijos, o greta — raistai, liūnai (shaws) ir juodieji su savom problemom.

Atlanto bangose jautiesi kaip Baltijos jūroje, Lietuvoje. Tik toks skirtumas, kad ten rinkdavom gintaro gabalėlius, o čia gali rinkti kiek nori Atlanto išmetamų vandens gyvūnų kiaučių (shells). Kaip ten iš gintaro sudarė specialią suvenyrų "juvelyrinę" pramonę, taip čia iš tų įvairių kiaučių išaugo didelio pasirinkimo suvenyrų gamyba.

Florida Amerikai

reiškia tą patį, ką Europai Prancūzijos Riviera prie Viduržemio jūra; tik pagal šiaurės platumos lygiagretes Miami yra kelis šimtus mylių toliau į pietus, negu šiaurinis Viduržemio jūros krantas Europoje. Miami yra prie 25 šiaurės platumos lygiagretės, kuri eina per Saharą, Libiją, Egiptą Afrikoje. Deja, klimatas čia yra ne toks karštas, kaip ten, nors visa Florida skaitoma prie tropiškos augmenijos kraštų, kur palmės auga ir krokodilai veisiasi. Tą skirtumą sudaro šaltosios Labradoro srovės įtaka, kuri vėsina visą šiaurės Amerikos rytinį krantą, nežūrint, kad čia pat pro Floridos pietinę nosį (tarp Key West ir Kubos, 80 mylių tarpą) iš Meksikos įlankos išteka šiltoji Golfo srovė, šildanti Bermudą ir visą Europą iš vakarų.

Turistai Floridai

yra tikros aukso kasyklos, kaip savo laikų buvo Kalifornija visai Amerikai. Šitą "pramonę" Florida pradėjo planingai organizuoti 1910 m. Daugiausia dėmesio kreipiama Miami erdvei. Čia miestai auga kaip ant mielių. Planuota ir dar šiandien planuojama visai moderniškai ir toli pramatančiai. Pav., Miami Beach pastatytas ant raistyno, kaip savo laikų Petras Didysis pastatė Petrapiilį Suomijos įlankos pelkėse prie Nevos.

Pačiame Atlanto pakraštyje sklypai statybai pasiekė augstos

EDV. KARNENAS

vertybės — iki 700-1000 dolerių frontinei pėdai. Raistai ir liūnai nusausinami, kur reikia kanalais paverčiami, o koralinis podirvis labai tinka naujiems žemės plotams iškelti, keliams išpilti. Dėl to ypač Miami erdvėje yra daug salų, salelių ir plačių kanalų mažiems laivams saugiai plaukioti.

Visoj Floridoje yra puikių vietų turistų akiai, ir jų vis daugiau įrengiama. Yra kur šimtinės praleisti. Statistika rodo, kad vien 1945-46 m. Floridą aplankė 4.500.000 vasarotojų, kurie paliko 605.000.000 dolerių.

Kaip tik mums esant Floridoje, Miami Beach iškilmingai paminėjo 40 metų įsikūrimo sukaktį. Miami Beach majoras yra bene iš Lietuvos išeivis, amerikietis vardu Shapiro, kaip ir Miami — Aranovich. Tai rodo, kad vyrauja tuose miestuose.

Tai yra lyg naujieji Tell Aviv ir Haifa...

Nors jūra tvenkia Floridą

maždaug 4 colius per 100 metų (4350 metais Everglade 1.500.000 akrų dydžio National Park pietinėje Floridos dalyje prie Meksikos įlankos bus vėl po vandeniu), vienok kas nori ilgiau gyventi ir turi galimybių — tesikuria Floridoje, kaip daugelis amerikiečių kuriasi. O kas dar negali ten įsikurti, tegul bent keliom savaitėm žiemą kasmet pavažiuoja poilsio ir sveikatos. Oras nėra toks sausas kaip Arizonoje, bet visiems ten tinka saulėtos dienos, švelnus Atlanto vėjas ir sūrus vanduo.

Apie lietuvių gyvenimą Miami gana plačiai rašė p. Bačiūnas ir p. Karpius, tad nėra ko naujo pasakyti, išskyrus gal tik tai, kad juodu gana teisingai aprašo lietuvių gyvenimą ir visuomeninę veiklą.

Vajus Vasario 16 Gimnazijos reikalams

Lietuvybės išlaikymas yra vienas svarbiausių mūsų uždavinių. Bolševizmui naikinant lietuvių tautą savoje žemėje ir ištrėmimuose, būtina išeivijoje kiekvieną lietuvių išlaikyti gyvą ir sveiką tautinę prasmę. Jei nesudarytume užtvarų prieš nutautimą ir leistume lietuvių tautai nakti laisvajame pasaulyje, tai palengvintume lietuvių tautos naikinimą ir kovos dėl Lietuvos laisvės slopinimą. Mus tepateisins ir vedamos kovos laimėjimą telaideus lietuvių ugdymas ir naujų kovotojų paruošimas.

Vasario 16 gimnazija yra lietuvių išlaikymo bendrų ir vietinių pastangų simbolis. Ji suorganizuota ir išlaikoma viso pasaulio lietuvių aukomis prie pat geležinės uždangos tiems mūsų tautiečiams, kuriems uždarytos durys į kitus kraštus. Ji sudaro lyg tvirtovę, kurioje ruo-

šiami ir grūdinami mūsų ateities kovotojai.

Kaip Amerikoje nutolsta lietuvių jaunimas nuo lietuviškų reikalų, jei juo niekas tinkamai nesirūpina, taip Vokietijoje svetimoje mokykloje ir aplinkoje lietuvių vaikai žūtų lietuvių tautai, jei laisvojo pasaulio lietuviai nepasirūpintų sudaryti sąlygų juos mokyti ir auklėti tautinėje dvasioje savo mokykloje. Be mūsų pagalbos ten jie išaugtų vokiečių įtakoje ir dvasioje, kuri nevisuomet mums buvo ir bus palanki.

Šiuo metu Vasario 16 gimnazija reikalinga skubios mūsų pagalbos. Jai pirkti ir jos gyvavimui būtina pastogė dar nėra išmokėta ir tinkamai įrengta. Tautai reiktų padaryti iki vasarvidžio, kad būtų patikrintas normalus tos lietuvių palai-

Todėl nuo šių metų balandžio 1 d. visame JAV plote skelbiama aukų vajus Vasario 16 gimnazijos namams išpirkti ir įrengti. Visi lietuviai kviečiami galimai greičiau ir uoliau įsijungti į šį kilnų darbą ir padėti visas pastangas, kad vajus iki vidurvasario būtų baigtas. Juo skubiau suksime reikalingą pinigų sumą, juo labiau pasitarnausime lietuvių palaikymo misijai.

Pavieniai lietuviai ir organizacijos prašomos skirti minėtam tikslui savo aukas, raginti kitus aukoti, rinkti aukas, imtis iniciatyvos atskirose lietuvių kolonijose sudaryti vietines "vajaus komisijas", organizuoti vajaus nauda parengimus, telkti lėšas visomis kitomis galimomis priemonėmis.

Aukus čekiais ar money orderiais galima siųsti šiais keliais:

1. Mr. W. M. Chase, JAV Lietuvių Bendruomenės Iždininkas, 275 Farmington Ave., Hartford, Conn.
2. Mr. P. Viščinis, Vajaus Komisijos Pirmininkas, 31

Bunker Ave., Brockton 4, Mass.

3. United Lithuanian Relief Fund (BALF), 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
4. Litauisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim/Bergstr., Mittelgasse 8 — Shliessfach 233, Germany.

Tiek Vasario 16 gimnazijos reikalui, tiek skelbiamo vajaus klausimais informacijas mielai teikia Vasario 16 gimnazijos Namų Fondo Komisija, kurioje taip pat gaunami aukų lapai, laiškai aukų reikalui ir t.t. Kreiptis šiuo antrašu: Mr. P. Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.

Kviečiame visus į tąką ir laukiame visų paramos. Vasario 16 gimnazijos namai — lietuvių tautos namai. Kiekvieno lietuvių garbė ir pareiga prisidėti savo auką prie jų išpirkimo ir įrengimo. Tai lietuviškų širdžių ir galvų bankas, į kurį įdėtas kiekvienas centas atneš lietuvių tautai didelius nuosimčius. Bent mažą savo lėšų dalį dėkime į tą banką.

Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondo Vajaus Komisija

P. Viščinis, Pirmininkas

Dr. B. Kalvaitis, Sekretorius

Pr. Pauliukonis, Iždininkas

NUSTATYTA VASARIO 16 GIMNAZIJO MOKSLO KRYPTIS

Pastarajame PLB Vokietijos Krašto Tarybos suvažiavime buvo išrinkta Komisija Vasario 16 gimnazijos krypties nustatyti. Komisijon buvo išrinkti šie asmenys: S. Antanaitis, T. A. Bernatoniš, V. Gallius, dr. J. Grinius, kun. A. Keleris, dr. A. Rukša, K. Zalkauskas ir Pr. Zundė. Kovo mėn. 19 d. Komisija susirinko pirmam posėdžiui. Pirmininkaujant LIT Valdytojai K. Zalkauskui ir sekretoriaujant dr. J. Griniui, Komisija susipažino su įvairių tipų vokiečių gimnazijų programomis ir su ikšioline Vasario 16 gimnazijos mokslo programa, kuri buvo sudaryta daugiau prisilaikant vokiečių realinių gimnazijų programos.

Tais klausimais referavo Vasario 16 gimnazijos direktorius dr. V. Leterskis. S. Antanaitis referavo apie realinės gimnazijos privalumus tremties sąlygomis, o dr. A. Rukša — apie humanistinės gimnazijos privalumus.

Diskusijose buvo prieita išvada, kad nebūtų tikslo padaryti Vasario 16 gimnaziją grynai realine arba grynai klasine, bet pasirinktinai vidurinis tipas. Sudarytas ir pamokų lentelės projektas. Numatyta sustiprinti visuomeninių mokslų kursą.

Komisija taip pat paruošė Vasario 16 Gimnazijai trūkstančių dalykų programas ir peržiūrė esamas programas. Tuo tikslu sudaryta pakomisė iš S. Antanaičio, dr. J. Griniaus, dr. A. Rukšos ir dr. V. Leterskio, kuri turi tą darbą atlikti iki š. m. birželio mėn. 15 d. ir pateikti programas komisijai patvirtinti.

P U I K U S skonis!

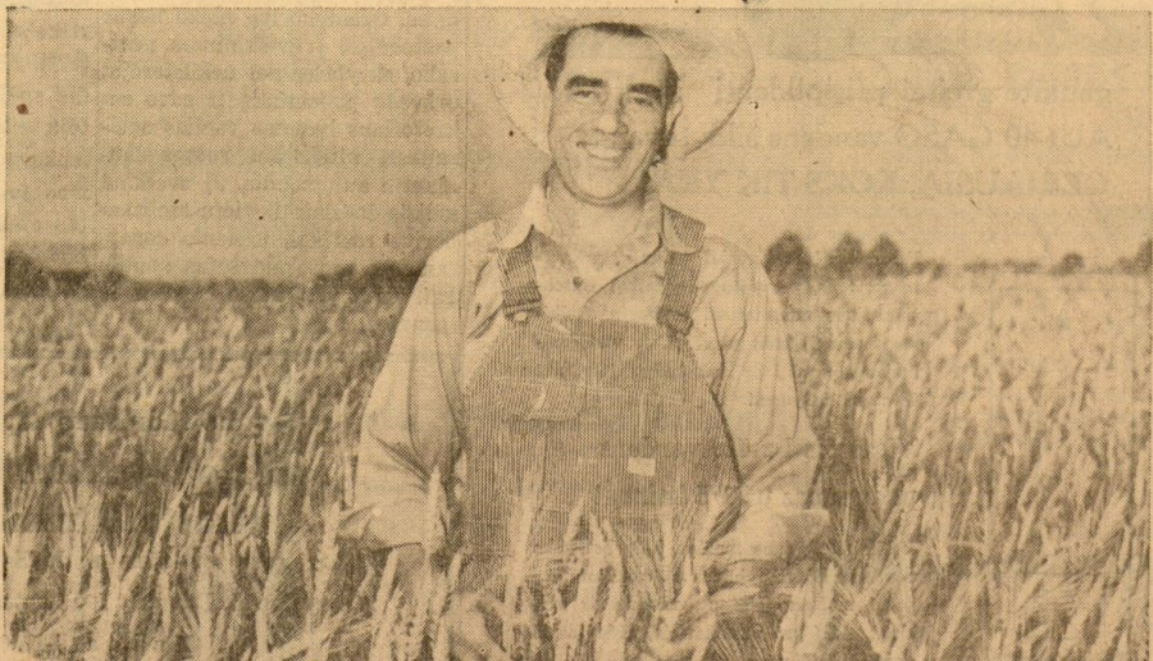

Nenuostabu — tai yra tas

„Tikrasis 51 skonis!“

„Puikus skonis!“ — kalba visi apie P. O. C. Pilsener alų. Tai alus šioj apylinkėj plačiausiai geriamas!

Nepraprastas mūsų "Pilsener gaminimas ir "dviem būdais sendinimas" atnešė skirtingą skonį, kurį mes žinome, kad jūs irgi pamėgsit. Tą tikrąjį 51 skonį, pasirinks milijonas alus mėgėjų!

Joks pasaulyje alus nėra gaminamas iš geresnių produktų, — geresniais būdais... prie labiau patyrusios priežiūros kaip P.O.C. Pilsener alus. Mes naudojame parinktus importuotus ir vietinius apynius ir pagal savo specialią formulę juos sumaišom ir suderinam. Mūsų misa yra gaunama iš

Wisconsin ir kitų vakarietiškių grūdų. Mūsų vanduo yra vienas iš švariausių pasaulyje... ir čia yra tik dalis priežasčių, kodėl P.O.C. Pilsener alus turi tokį puikų skonį.

Gerkit P.O.C. Pilsener alų su tuo tikru 51 skoniu ir džiaukitės.

THE PILSENER BREWING COMPANY - CLEVELAND OHIO

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

SLAPTA KONFERENCIJA LONDONE

Dabar naivių žmonių viltys dedamos į Londone einančią penkių valstybių nusiginklavimo konferenciją, kurioje Amerikos, Anglijos, Kanados, Prancūzijos ir Rusijos žemesnio laipsnio atstovai tariasi įsiekdami kelių sumažinti paprastų karo ginklų jėgą ir panaikinti atominius ginklus. Kelis kartus spaudoje jau išsiveržę sovietų atstovams kaltinimai už propagandinius straipsnius, nes konferencija privalanti būti visai slapta. Esą, viešas išsišokimas galės sugadinti reikala.

Prezidentas Eisenhoweris paskyrė, su kabineto sekretoriaus teisėmis, buvusį užsienio valstybių rėmimo direktorių Harold Stassen nusiginklavimo sekretorium. Tai pirmas toks atsitikimas bent kokios valstybės istorijoje.

Troškimas konferencijų, kuriomis tikima pasiekti stebuklą yra viena didelė Eisenhowerio mintis. Ir jis tuo atžvilgiu galbūt lenktyniauja su Churchilliu, kuris viešai pasiskelbė labai norįs baigti savo politinę karjerą, dabar sulaukęs 80 metų amžiaus, pasaulinės taikos sulaukimu. Ir tas reiškia pasimatymą su Kremliaus kraugeriais, turint viltį ką nors iš jų išprašyti, o greičiausia vėl padaryti kokias kenksmingas nuolaidas, kaip buvo su Rooseveltu Jaltoje.

Eisenhoweris taip pat turi "savo taikos įvykdymo" svajonę. Tik jis atsargesnis, vengia viešai pasisakyti, kad noris pasimatyti su Kremliaus valdovais.

Is Washingtono džiugiai skelbiama, kad "Amerika ir Rusija vysto taikos lenktynių vajas, kas privės prie keturių didžiųjų užsienių ministrų konferencijos. Pagaliau ir paties Eisenhowerio, Churchillio ir Prancūzijos premjero susitikimo su Bulgarija".

Šito siekiant būtinai reikia su laikyti Kinijos nacionalistus Formozoje nuo ryžimosi veržtis į Kinijos žemyną. Reikia užmiršti visus kitus reikalus, kaip išlaisvinimą amerikiečių karių belaisvių Kinijoje, kad tik Peipingas nesuplyktų.

Kaip su pavergtomis tautomis?

Is tikro, koks likimas laukia Lietuvos ir kitų visų komunistų pavergtų kraštų? Nors Voice of America ir Radio Free Europe deda pastangas transliuoti pavergtoms tautoms "padrasinimą". Žymus Washingtono politinio žurnalo leidėjas ir redaktorius David Lawrence apie dabartines Eisenhowerio taikos pastangas šitaip pasakė: "Kol laisvas pasaulis pripažįsta diktatorių ir su jais skaitosi ir tariasi, maža vilties pavergtoms tautoms sukilti ir atgauti laisvę". Tai labai reikšmingi žodžiai.

Reikia pripažinti, kad taip greitai neįvyks nei nusiginklavimas, nei Kremliui pripažintas pasitikiėjimas, tačiau toks laiko vilkinimas yra tik savęs apgaudinėjimas. Komunistams tai yra reikalingas laiko laimėjimas.

Kaip su belaisviais? Kaip su Jalta?

Demokratų prezidentą Eisenhowerį kaltina nežinojimu ko siekia ir kur eina.

Tą patvirtina ir du žymūs respublikonai senatoriai. Tai respublikonų vadas senatė Knowland ir McCarthy. Pastarasis, nors ir netekęs senatės komunistų tyrinėjimo komisijos pirminko vietos, savo pasiryžimo sekti komunistų veiklą neatsižadėjo. Jis tebėra tos komisijos nariu.

Tiedu senatoriai vėl kartoja reikalavimą, kodėl administracija nieko nedaro išlaisvinti Kinijos komunistų belaisvius la-

komų 15 Amerikos karių.

Jaltos slaptų dokumentų paskelbimo atveju Eisenhoweris išsireiškė: "Kas nors galbūt sukludo Jaltoje". Tuo tarpu generalas MacArthur, kuris buvo tuometinis Pacifiko karo vadas, sakė, kad Japonija bus sumušta be Rusijos prisidėjimo. Ir vienas po kito žymūs admiralai įrodinėja, kad buvo didelė išdavytė Kinijoje padovanojant Kremliui didelius Azijos plotus.

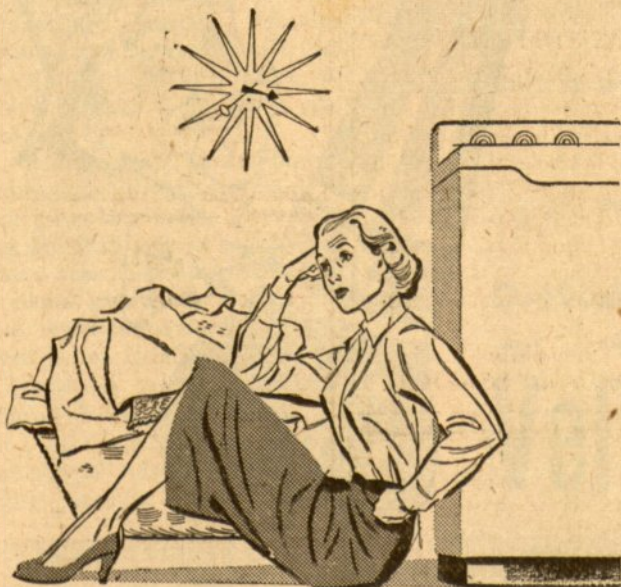
Perdaug golfą žaidžia

Senatorius McCarthy sako, prezidentas privalėtų laikinai nutraukti golfo žaidimą ir padėti daugiau pastangų gražinti kinų komunistų belaisvius laikomus amerikiečių karius, o be to ten laikoma belaisviais ir keli šimtai amerikiečių. Eisenhoweris turėtų jaustis labiau susirūpinęs tuo, negu koks kitas asmuo jeigu būtų prezidentu. Juk jis pats buvo ilgus metus kariuonėje tarnyboje.

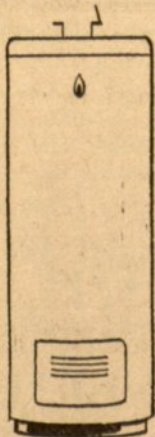
Washingtono tylima apie tuos belaisvius bijant, pakenkti J.T. vedamoms slaptoms tų belaisvių išlaisvinimo reikalui deryboms. Kodėl gi Kinija netyli pasiryžusi "išlaisvinti" Formozą, nepaisydama jokių pakenkimų ir Amerikos grąšinimų Formozą ginti.

Senatorius McCarthy pasakė: "Amerika pastarųjų dviejų dešimtmečių bėgyje prarado savo vardą ir garbę pasaulyje". Dar priminė: "Man tikrai nuostabu, kad demokratų partija ir Eisenhowerio frakcija respublikonų partijoje taip kratosi kalbėti apie Jaltos dokumentus. Tikrai ten buvo padaryta didelė klaidos — klaidos, kurios atidavė komunistų vergijon 600 milijonų žmonių; klaidos tokios didelės, kurios privedė prie Korėjos karo, bergždžiai paėmusio tiek amerikiečių gyvybių; klaidos, kurios paruošė sceną trečiam pasauliniam karui, kur vėl daugybė gyvybių reikės paaukoti. Prezidento pareiga yra painformuoti kraštą apie tikrą padėtį, bet ne bandyti nutylėti. Kas iš tikro norima tylėjimu ir slėpimu apsaugoti?" — klausia McCarthy.

KARŠTAS VANDUO NUSEKO

gaukite greitai prisipildanti
AUI-40 GASO vandens šildytuvą...
GERIAUSIĄ, KOKS TIK YRA!

Pagalvokit! Mažiausiai 40 galonų karšto vandens, paruošto visą laiką! Užtektinai jūsų automatinei drabužių skalbimo mašinai, indų plovėjui, ir visai šeimai nusiprausti ar išsimaudyti, įskaitant ir visus valymus!

Visas šis karšto vandens patogumas už 1/5 kainos!

Jis kainuoja daug mažiau, kaip bet koks vandens šildymo būdas... mažiau perkant, mažiau įstatant, mažiau ir veikiant. AUI yra automatinis, uždegtas iš apačios, izoliuotas.

TIKTAI GASAS ŠILDO JŪSŲ VANDENĮ
TRIS KARTUS GREIČIAU

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Lauk vejami šnipai

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

ir daug kur užmezgė gerus santykius. 1948 metais atvyko Stockholman su raudonąja Rumunijos pasiuntinybe, tik netrukus metė ten gerą patarėjo tarnybą ir pasiprašė švedų leisti jam likti krašte politinio pabėgėlio teisėmis. Dėl savo gero vardo ir senų pažinčių gavo gerai apmokamą tarnybą vienam švedijos pačių didžiausių bankų, Svenska Handelsbanken. Be to, nemažai kalbų mokėdamas, prisiekusio vertėjo uždavinį švedijos kriminalinėje policijoje. Be matant įsijungė antikomunistinėn išveivų veiklon. Veikė sumaniai, energingai. Tik kad dėl jo pastangų geriau nesidarė, o priešingai, niekam ir galvon neatėjo jį įtarti. Dabar pasirodo, jo ryšiai su Rumunijos bolševikais ir Sovietų Sąjunga niekados ir nebuvo nutrukę.

Ir spaudoje ir pačių riksdago narių tarpe pradėjo įsigalėti įsitikinimas, kad nors ir svarbu neutrali švedijai kaimyniai santykiai su Sovietų Sąjunga, bet savigarba reikalauja ir reaguoti į šūnybes, taigi būtų geriau atsisakyti nuo priimto atsilankymo pakvietimo. Ypatingai kai Maskva nepanorėjo patenkinti kukliausio pageidavimo, leisti riksdago delegacijai su savim pasiimti bent keturis švedų spaudos atstovus. Maskvos prieš

lės, kurios privedė prie Korėjos karo, bergždžiai paėmusio tiek amerikiečių gyvybių; klaidos, kurios paruošė sceną trečiam pasauliniam karui, kur vėl daugybė gyvybių reikės paaukoti. Prezidento pareiga yra painformuoti kraštą apie tikrą padėtį, bet ne bandyti nutylėti. Kas iš tikro norima tylėjimu ir slėpimu apsaugoti?" — klausia McCarthy.

savaite buvo pranešta, kad jei kas iš spaudos nori atsilankyti Sovietų Sąjungoje, tegul kreipiasi vizos Sąjungos konsulatui Stockholme paprasta tvarka. Nieko sau gestas, siekiant santykių pagilino!

Ir štai kovo 23-čią, dešimtis dienų po karinio sovietinio šnipinėjimo atskleidimo, telegrafuoja Andrej Gromyko, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų pirmas viceministeris, iš Londono, kad jis ateinančią dieną atskris Stockholman. Nori pamatyti karalių, vyriausybės ir riksdago narius. Tai buvo Stockholmui nauja pirmos eilės staigmena.

Pasipylė po miestą gandai ir spejojimai. Tarp jų buvo apitikių. Kremlius darys spaudimą, kad būtų nutrauktas švedų spaudos Sovietų Sąjungos "šmeižimas prasimanymais šnipinėjimais". Ar negalėtų švedijos karalius kreiptis į prezidentą Heuss ir paprašyti, kad jis luktėtų su Paryžiaus sutarčių pasirašymu, bent kol augščiausias teismas netars savo žodžio. Juk per švedijos riksdago užsienio politikos debatus pats ministeris pirminkas ir socialdemokratų partijos vadas Erlander pareiškė, kad Vakarų Vokietijos vyriausybė varu pravarė Paryžiaus sutarčių ratifikavimą priešingai vokiečių tautos valiai. Gi svarbiausia: iširti sovietiniu požiūriu sąlygas suaukti Stockholme penkių didžiųjų valstybių, taigi su bolševikine Kinija, konferenciją pasaulinei įtampai sušvelninti. Kremliaus jau anksčiau turėta įsitikinimo, kad Unden kaip tokių konferencijos šeiminkas būtų jiems priimtinas.

Turbūt padidinimui Gromyko atsilankymo svorio paleidžia Krasnaja Zvezda tą pat dieną prieš švediją, savo patrankas. Kaltina liberalus ir dešiniuosius priešsovietinę politiką ir kariuomenės vadą generolą Swedlund, vyriausybės ištikimą žmogų, prasiimanymu, kad Rytų Vakarų karo atveju Sovietų Sąjungą pultų švedija, kad prieš Vakarus sustiprins savo dešinijį sparną. Krašto apsaugos reikalų nagrinėjimo pranešime riksdagui generolas Swedlund iškelia tokią galimybę kaip labai galimą ir todėl siūlo jai atsivėlgti, tarp kito ko įsigijant atominių apsiginklavimą. — Krasnaja Zvezda graso švedams iš savo pusės H-bombomis, kurių girdi daug nereikėtų, kad hematant sunaikintų visą švedijos karinį pajėgumą ir nekaltuosius gyventojus. Tokioj sutirštėjusioj nuotai-kov kovo 24-tą vakare atskrenda Gromyko iš Londono. Jo pasitikti atvyko Brommos aerodroman švedijos vyriausybės, švedų ir užsienio spaudos atstovai ir Rytų bloko diplomatai. Išlipus jam iš lėktuvo, susirinkę sveikina augštą svečią nusiimdami skrybeles. Gromyko lyg nieko nebūt pastebėjęs, į sveikinimus neat-sako, skrybeles nei nekilsterėja, o švedų policininkų ir savo sekretoriaus lydimas veržias susiraupes, hitleriškai rustus laukiantin automobilin. Jį sveikina keliais žodžiais Sovietų ambasadorius rusiškai, užsienio departamento protokolo šefas angliškai, Gromyko nieko negirdi ir nemato.

Kas Gromyko taip nuteikė?

Ar žinia beskrendant, kad prezidentas Heuss nieko nelaikdamas jau pasirašė Paryžiaus sutartis? O gal noras padaryti menkai švedijai sutriuškinantį įspūdį? Juk Krasnaja Zvezda dieną prieš savo patrankų ataką regis galutinam sutriuškinimui buvo paruošusi dirvą.

Ateinančią dieną, savo ambasados painformuotas, Gromyko turėjo nustepti. Jei prieš tris savaites ambasadon pasiūnekėjimui sukviesta švedų spauda iš mandagumo nepastebėjo iš Maskvos atskridusio VOKSo pirminko profesoriaus Davidovo atsisegusių kelnų, tai šį kartą ji reagavo visai kitaip. Stockholmo dienraščiai didelėmis antraštelėmis ir juodu tekstu pirmame puslapyje iškėlė aikštėn visą negirdėtą Gromyko storžieviskumą. Tik dėl to niekas nesistebėjo. Tai, kaip Dagens Nyheter pabrėžė, būdinga sovietiniams diplomatams komisaro tipo. "Plačiapečių, kitasprenčių, nepraustų". Jei Gromyko taikė imponuoti, pritrenkti, tai pats turėjo pasijusti pritrenktas nedidelės valstybės nepriklausomos spaudos šaltu ir sarkastišku reagavimu.

Gromyko atsilankymas pas karalių tęsis 12 minučių. Nebuvo apie ką šnekėti. Unden išlaidė jį 50 minučių, o Erlander visą valandą. Pas tuos du Gromyko kėlė reikalą gerinti Sovietų Sąjungos ir švedijos kaimynystę. Girdi, Kremliui ne vistiek, kaip švedai laikosi. Pastebėjęs, kad po visų įvykių tai visdėlo nedarė per didelio įspūdžio, jis teiravosi, kaip švedijos vyriausybė žiūrėtų į Rytų ir Vakarų eventualę konferenciją Stockholme. Jam buvo atsakyta, kad švedijai rūpi pasaulinės taikos reikalas, ir jei ji prie jos atsiakimo galėtų prisidėti, tai padarys ką galės.

Per pietus vakarė pas Undeną buvo iš švedų pusės pakviesti pramonės atstovai. Švedams svarbu parduoti, kur parduoti galima. Jau anksčiau švedijos tekstilė ir žemės ūkis, kurių pertekliui nelengva rasti rinką, darė zondavimus Sovietų pusėn. Per 24 valandas patyręs, kad storžieviskumui čia toli nenuėisi, Gromyko mandagiai, net su šypsena nurodė savo kalboj, kad Sovietai mielai norėtų išplėsti prekių mainus su švedija, bet kad jiems įdomu tik sunkiosios pramonės reikalai. Jie pirktų švedijos, jei čia rastų rinkos jų manganui, plokščiai geležiai ir naftos dirbiniams, tik augstos rūšies plieną ir sunkiųjų fabrikų priemones.

Juo toliau, lyg jaučiau Gromyko pradėjo jaustis Stockholme. Vakar išskrido Maskvon patenkintas, pareiškęs spaudai, kad jo su Erlanderiu ir Undenu aptarta reikalai, kurie liečia abi kaimynės valstybes. Kokie tie reikalai, apie tai nenorėjo prasi-tarti. Netolima ateitis parodys. Čia spėjama, kad Molotovui artėja eilė pasekti Beriją ir Malenkovą ir kad Gromyko numatomas jo įpėdiniu. Gal surežisuotas atsilankymas Stockholme ir buvo numatytas lyg koks pasiruošimas.

Pabaltijo Moterų Tarybos Clevelando skyrius Clevelando lietuvių jaunimui suorganizavo margučių marginimo kursus. Juos vedė p. Ona Karpienė. Ji abejoje nuotraukose ir matosi tarp clevelandiečių.

VELYKŲ ŠVENTĖS — LIETUVIUI STIPRYBĖS IR VILTIES ŠVENTĖS

(Atkelta iš 1 pusl.)

sikėlė žmonijos džiaugsmui ir laimei. Velykų šventės yra lietuviui STIPRYBĖS ir VILTIES šventė. Dar vis mūsų tautos rankos ir kojos surištos ir slegia sunkus vergijos ir neteisybės akmuo. Velykos mums entuziastiškai kalba, kad veltui žmogus norėjo nužudyti tiesą ir ją uždarė kape ir užrito akmenį. Kristus savo iš mirties prisikėlimu nugalėjo neteisę ir atnešė tau, broli ir sesė lietuvi, stiprybės ir vilties laidą tavo šventoje kovoje dėl LIETUVOS laisvės.

Aušo gražus ir tylus rytas. Prie lango rymojo nelaimingas ir nusivylęs žmogus. Jis rankoje jau laikė nuodų taurę gyvenimui užbaigti. Tai Goethes Faustas! Jo drebančioj rankoj nuodų taurė jau kilo prie lūpų. Staiga pa-

sigirdo toluomoje varpo aidas. Tai prisikėlimą skelbiąs Velykų varpas! Mirties siekianti ranka nusviro ir nuodai išsiliejo. Velykų varpas Faustą gyvenimui pažadino!

Jis žadina prisikėlimą ne tik pavienių žmonių, bet ir visų tautų! Kiek daug stiprybės ir šviesios vilties Velykų šventė teikia ir lietuviui širdžiai. Ši diena įžiebta mums naujos stiprybės ir vilties, kad vieningai dirbdami ir įsiekdami kas lietuvių jungia, bet ne kas skiria, sulauksim dienos, kad ir mus krašte subirės neteisybės ir priepaudos akmuo ir išaus skaisčius Velykų rytas. Tada vėl per mūsų kraštą nuaidės džiaugsmo giesmė: "Linksma diena mums nušvito, visi troškom džiaugsmo šito..." Aleliuja!

Kun. Z.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

GERIAUSI ĮDAINAVIMAI

BR. BUDRIŪNO KVARTETO

TRYS PLOKŠTELES:

1. Žvakė ir plaštakė; Valsas
2. Vežė mane iš namų; Klumpės
3. O dalelė; Į kovą; Gyvenimo aidu

KIEKVIENA PO \$1.50

CHICAGOS VYRŲ CHORO

ĮDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Per naktelę šokau; Ant marių; Tušti paliktieji namai; Draugai, pakelkime taures; Tėviškės vakarai; Jau žirgelis pabalnotas; Naktis graži; Valiok dalgeli; Op, op, Nemunėli; Jau pravertos dvario stonios.

KAINA \$8.00

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

ĮDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Tėve mūsų; Lopšinė; Linelius roviau; Ar aš ne vyšnelė; Eikime mudu abudu; Sėjau rūtą; Tykiai, tykiai Nemunėlis teka; Op, op, kas ten, Nemunėli; Palankė; Pie-menėlių daina; Anoj pusėj Nemuno; Kalvelis; Skamba, skamba kankliai; Augo kieme klevelis; Kas bernelio sumjlyta.

KAINA \$10.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKŠTELES

DIRVA
1272 E. 71 ST.
CLEVELAND 3, OHIO

Igno Končiaus albumas

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

Kaina \$5.00

Gaunama pas knygy platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass. (18)

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

BUDDY'S DELICATESSENS & RESTAURANT

WHERE YOU GET THE FINEST IN DELICATESSEN
Corner East 12th and Chester Avenue

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Vinco Krėvės minėjimas

rengtas Rašto Klubu, buvo prarastas žodine programa. Svečias paskaitininkas dr. V. Maciūnas plačiai apžvelgė Krėvės kūrybą ir išsamiai panagrinėjo stambesnius jo darbus. Prof. P. Skardžius atskleidė kaikiuriuos jo ir rašytojo santykius, palaikytus laiškais jau gyvenant Amerikoje. Vaidilos teatro vaidintojų grupė, dalyvaujant ir vadovaujant režisoriui P. Maželiui, įspūdingai paskaitė vieną paveikslą iš "Šarūno". Savo kūrybos pateikė A. Balasaitienė (3 eilėraščius) ir M. Venzlauskas (baladę). Ištrauką iš Krėvės "Dangaus ir žemės sūnų" II d. paskaitė J. Stempuzis.

I minėjimą susirinko gražus Clevelando lietuvių būrys. Nors minėjimo ašis buvo dr. V. Maciūno paskaita, bet, pasirodo, žmonės gerų paskaitų nesibaido, o gal net yra ir išsilęję.

Clevelando Lietuvių Kultūrinių Darželių

atstovų susirinkimas šaukiamas balandžio mėn. 13 d. (trečiadienį), 8 val. vakaro Lietuvių salėje.

Kviečiami į susirinkimą gausiai atvykti naujieji ateiviai. J. Brazauskas, Pirmininkas

Iš Vaidilos teatro veiklos

Pranešame teatro mėgėjams ir Clevelando visuomenę, š. m. balandžio mėn. 30 d. Vaidilos teatras stato L. Fuldos 4 veiksmų komediją "Mokyklos draugai". Spektaklis įvyks Lietuvių salėje, 7 val. vakare. Po vaidinimo šokiai prie turtingo bufeto.

Biletai nuo š. m. balandžio mėn. 11 d. galima įsigyti Dirvoje, Spaudos Kioske, pas platintojus ir telef. EX 1-3528.

Dr. D. Degesio paskaita

Clevelando studentai, Lietuvių Bendruomenei pritarus, balandžio 24 d. 11:30 val., Lietuvių salėje, ruošia aktualią paskaitą Clevelando lietuvių visuomenė — Pažangioji medicina ir mechanika širdis. — Paskaitą skaitys ir iš tos srities spalvotas filmas demonstruos Dr. D. Degesys.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Čiurlioniečiai pasirodys su nauju repertuaru

Sukaktuviniam koncerte Clevelande, Severance Hall, gegužės mėn. 15 d., be Čiurlionio ansamblio, dalyvaus ir iš Chicago atvykstas "Dainavos" ansamblis. Abu meno sambūriai koncerte pasirodys atskirai ir bendru jungtiniu choru, paskaitomis vadovaujami Alfonso Mikulskio ir Stepo Sodeikos. Šiuo metu Čiurlioniečiai visu sparčiu rengiasi koncertui — minėjimui.

Pranešama, kad sukaktuviniam koncerte Čiurlioniečiai pasirodys su žymiai atnaujintu ir papildytu dainų repertuaru.

Sukaktuvinis minėjimas — koncertas bus Clevelande gegužės mėn. 15 d. 3 val. Po minėjimo, 7 val. v., rengiamas sukaktuvininkams pagerbti banketas. Pakvietimai į jį Clevelande jau pradėti platinti.

Gegužės mėn. 8 d. į Chicagoje vykstantį jubilėjinį "Dainavos" 10 m. koncertą dalyvauti vyks iš Clevelando ir Čiurlionio ansamblis.

*

Sv. Velykų proga sveikinu visus savo bičiulius ir popieriaivimo-dekoravimo klientus.

M. Drosutis,
Telef. IV 1-9239

Jaunųjų muzikinis konkursas

Balandžio 24 d. Radijo klubo vakare įvyks jaunųjų talentų muzikinis konkursas. Visi pianistai, smuikinininkai, akordeonistai ir dainininkai iki 18 metų amžiaus prašom užsiregistruoti pas J. Stempuzį (telef. SW 1-2245) iki balandžio 15 dienos. Laimėtojus išrinkti visi vakaro dalyviai. Radijo klubas laimėtojams skiria gražių dovanų ir atliktus dalykus įrašys į plokštelės bei pakartos radijo programoje.

Tėvai bei mokytojai prašomi paskatinti jaunuosius šiame konkurse dalyvauti.

Pamaldos evangelikams

Velykų šventėse, balandžio mėn. 10 d. 1 val. p. pietų — St. Johns Ev. Lutheran bažnyčioje — 757 Eddy Rd., įvyks lietuviams evangelikams pamaldos. Pamaldas laikys iš Chicago atvykęs kun. M. Preikšaitis.

Dainos choro margučių balius

rengiamas balandžio mėn. 17 d. Naujosios Parapijos salėje. Bus gražiausio, mažiausio, didžiausio margučio premijavimas, šokiai ir valės. Pradžią 4 val. Įėjimas \$1.00. Pradžią 4 val. Visi clevelandiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

A. Mikoliūnas

balandžio 16 d. automašina išvyks į Fla. Gali drauge paimti 2-3 asmenis. Teirautis: HE 1-8267 po 4 val. vakaro.

May Co. praneša

Praėjus Velykų šventėms Clevelando May Company pradės pagrindinio modernizavimo programą antram, trečiam ir ketvirtam šios didžiulės krautuvės augšte, taip pat ir eilę pataisymų pirmam augšte.

Šis projektas, kainuojantis virš milijono dolerių, įgalins klientą lengvai surasti reikiamą krautuvės dalį pagalba geresnio išdėstymo ir centrinio koridoriaus.

Sienu ir grindų spalvos bus pritaikytos pagal parduodamas prekes ir nauji departamentai bus steigiami didesniai klientų patogumui.

Parduodami du namai

viename skylyje. Po 5 ir 6 kambarius, vienos šeimos. Parduoda savininkas.

Kreiptis po 4 val.:

1408 E. 61 St.

Telef.: EX 1-9158

Rūtos saldainiai

Velykoms visur gausite šviežius ir gerai išlaikytus Rūtos saldinius šiomis kainomis:

Už 1 sv. vyšnios su romu \$2.50

Už 1/2 sv. vyšnios su romu \$1.50

Už 1 sv. 8 rūš. mišinys,

dalis su romu ir vyšn. \$2.25

Už 1 sv. 6 rūš. mišinys \$2.00

Pardavinėjimas už augštesnes kainas neleistinis.

V. Degutis,

Rūtos atstov. Clevelande

1397 E. 95 St. Telef.: SW 1-2181

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant

išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

Lietuvių dienos programa

Bendruomenės apylinkės birželio 19 d. rengiamos trečiosios Lietuvių dienos programą atliks lituanistinė vysk. Valančiaus mokykla. Suskambės šienapjūtės dainos, jaunimas įieskos papario žiedo, žiūrovas pamatys šokių ir žaidimų. Programos parengimu imasi rūpintis pats mokyklos vedėjas J. Žilionis.

Dovanos mokinių pažangumui skatinti

Bendruomenės apylinkė yra paskyrusi \$25 dovanoms geriausiems lituanistinės mokyklos mokiniams (jos bus įteiktos mokslo metus baigiant). Valdybai yra pranešta, kad 3 savo dovanas šiam pačiam tikslui yra paskyrę ir šv. Jurgio parapijos klebonas kun. V. Vilkutaitis.

Šachmatų turnyras

Bendruomenės valdybos vicepirmininko F. Eidimto suorganizuotas Clevelando lietuvių šachmatininkų turnyras buvo pradėtas kovo 28 d. lietuvių klubo patalpose. Dalyvauja 20 žaidėjų.

Aukos Krėvės paminklui

Pradeda aiškėti bendruomenės valdybos skatinamo aukų rašytojo V. Krėvės paminklui rinkimo vaisiai. Gražu, kad čia pir-

Jieško šeiminkės

Gdytojo šeima prie Cantono, 50 mylių nuo Clevelando, jieško vyresnio amžiaus lietuvių šeiminkės. Kambarys, maistas, ir atlyginimas pagal susitarimą.

Rašyti: Dr. A. Čečys, 315 S. Chapel St., Louisville, Ohio.

CLEVELANDE NAUJAI ATIDARYTA LIETUVIŠKA KEPYKLA

Kepama tikra lietuviška juoda ir balta ruginė duona, pyragai, o trečiadieniais ir šeštadieniais pyragai su razinomis. Kepyklos savininkas yra patyręs kepėjas ir duonos kepimu visą laiką vertėsi Lietuvoje.

Vestuvėms, vardinėms ir kitokioms iškilimams priimami tortų užsakymai ir susitarus pristatomi į namus.

LITHUANIAN BAKERY

Sav. A. Kazilionis
8120 Sowinski EN 1-5959 (16)

NAMAS BE GRAŽIAI SUTVARKYTO KIEMO TAI BUTAS BE BALDŲ

Todėl kam rūpi gražus kiemo sutvarkymas, kreipkitės į Garden's Friend Co.

Šį pavasarį minėta Co. parduoda augštos kokybės įvairius dekoratyvinius augalus, patentines ir paprastas rozes, gyvatvoretis, pievos sėklas, įvairias mineralines trąšas ir žemes (top soil).

Garden's Friend Co. savininkas dipl. miškin. Zg. Dautartas duoda pirkėjams įvairius patarimus apie augalų priežiūrą ir sodinimą.

Garden's Friend Co. adresas: 1567 E. 70 St., Cleveland 3, Ohio. Telef.: HE 1-5535. (17)

mauja mūsų studentai. Skyriaus pirm. J. Kazlauskas yra gražinės aukų lapą su \$45.25. Tarp aukotojų yra pats sąjungos skyriaus su \$10 ir studentai ateitininkai su \$5.75. B. Paulionis ir J. Kaklauskas yra paaugoję po \$5, F. Kaminskas \$3, kiti — po mažiau.

Informacija rinkimų reikalu

• Bendruomenės Tarybos rinkimų reikalams yra paimtos buv. Čiurlioniečių patalpos lietuvių banko namuose. Čia kiekvienas rinkikas gegužės 1 d. galės atiduoti savo balsą.

• Rinkikas, dėl kurios nors priežasties (ligos, didesnio nuotolio ir t.t.) numatęs negalėsiantis balsavimo dieną nuvykti balsuoti, gali balsuoti paštu. Šiuo atveju jis registruojasi ir tautinio solidarumo įnašus įmoka (arba apie įmokėtus praneša) centre šiuo adresu: Mr. A. Saulaitis, P. O. Box 507, Waterbury, Conn.

• Clevelando apylinkė šiuo metu turi apie 380 registruotų rinkikų. Clevelandui maža: negi pasilikime abejingi ir tokiam įvykiui, koks yra vyriausiojo bendruomenės organo — Tarybos — visuotiniu ir tiesioginiu būdu vykdomi rinkimai?

DVIEJŲ ŠEIMŲ NAMAS 6-7 KAMB. SIDE-BY-SIDE

Kampas E. 64 St. ir Glass Ave. prie St. Clair netoli šv. Jurgio bažnyčios. Atskiri ir dideli rūšiai, nauji gaso pečiai. Parduoda savininkas. Kaina \$13.950. UT 1-8492 UT 1-1925

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Rūpinantis ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gėrimai

nantieji gėrimai.

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantus "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gausios velykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Visų rūšių apdraudos reikalais kreipkitės į mane
AUTOMASINŲ — UGNIES — NELAIMIŲ — GYVYBES

SMIGEL INSURANCE AGENCY

Felix F. Smigel

EX 1-9239

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSI PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

ELEKTRINIS SURŲ IŠVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
NEMOKAMAS APSKAIČIAVIMAS
SW 1-0327 VU 3-5063

Išnuomajama Tigro kavinės salė

Tigro kavinė praneša, kad jos salė prieinamomis kainomis dabar nuomojama vestuvėms, susirinkimams ir net pobūviams ir savaitgaliais. Kreiptis: 987 E. 79 St. arba Tel. EN 1-9865. (12)

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

JUOZAS KAMAITIS

atidarė NAUJŲ BATŲ

PARDUOTUVĘ

ir taisymo dirbtuvę
1389 East 65 Str.
(kampas Wade Park ir 65 St.)

Telef. HE 2-2615

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Naujų batų ir pataisymo kainos daug žemesnės negu kitur. Neatideliokit, ateikit į mano krautuvę ir įsitikinkit. Jūs būsit patenkinti. (52)

JŪS NORIT BŪTI GRAŽIOS

Lietuvaitės
ALVINOS PAULIENĖS

SUPERIOR BEAUTY SHOP

7013 Superior, tel. UT 1-1932

Puikūs veido masažai, antakių dažymas, plaukų dažymas, pusmetiniai.

Darbas garantuotas.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papigiminiai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

PRADĖKIT MAŽĄ SUMĄ! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŪSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY HURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežant geram orkestrui

731 E. 185 St.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

WOLF'S FABRIC CENTER

7012 Superior Ave.

EN 1-3764

Prieš pirkdami bet kokios rūšies medžiagą Velykoms ir pavasariui

patatykit mūsų didelį pasirinkimą naujų Nylons, Rayons, Dotted Swiss Linens, Organdies, Taffetas, Nylon Nets, Piques.

200 naujos rūšies medvilninių, raštuotų, juostomis, kvadratais ir lygių.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolą pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŲNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Maž. Lietuvos ir Vilniaus reikalai

ML TARYBOS IR MLR SAJODŽIO REIKALAI

Paskutinė savaitė pasirodė Kanados ir kai kuriuose Šiaurės Amerikos lietuviškuose laikraščiuose straipsnių, kuriuose kalbama apie Vokietijoje egzistuojančią Mažosios Lietuvos Tarybą kaip apie mažalietuvių vyriausią rezistencinę organizaciją, kuriai neva priskirtas MLR Sąjūdis ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Šiaurės Amerikos kontinentas.

Nenorėdama, kad iš tokių žinių susidarytų netikra nuomonė šituo klausimu, patikslinu:

1. Mažosios Lietuvos Taryba yra berods iš esmės rezistencinė organizacija, egzistuojanti jau apie pusę šimtmečio. ML Draugijos įsikūrė tik emigracijoje, taip pat ir MLR Sąjūdis. Nėra jokių susitarimų, kuriais MLT būtų pripažinta vyriausia rezistencinė organizacija, kuri galėtų primesti savo valią kitoms tos rūšies organizacijoms. Šiaurės Amerikos kontinentė egzistuoja mažalietuvių ir jų bičiulių susibūrimai yra suburti demokratiniais pagrindais ir todėl MLT turėtų iš jų gauti tam tikrus įgaliojimus. Tokių ligi šiol nėra duota. Nesigilinant šį kartą į visą reikalą, noriu tik konstatuoti, kad pasisavinimas vyriausios mažalietuvių rezistencinės organizacijos titulu yra nepamatuo-

tas ir saivališkas.

2. Polemikoje su p. Peteraičiu Keleivyje buvo pasakyta: "Tol, kol yra gyvas p. Simonaitis, tol jis ir bus mažalietuvių pirmininkas". Pilnai įvertindami p. Simonaičio Mažosios Lietuvos reikaluose atliktus drąsius žygius ir tikėdami, kad ir toliau jis jais užsiims, bet mes turime griežtai atmesti šią vadistinę principą. Šiaurės Amerikos mažalietuvių organizacijos yra sukurtos demokratiniais pagrindais ir jokiū būdu negali sutikti su tokiais vadistiniais užsimojimais. Nėra jokio abejojimo, kad taip galvoja ir ML Tarybą sudarą mažalietuviai, kurie turbūt ir ateityje paves p. Simonaičiui vadovavimą, einant jam demokratinio būdu pareikštu pasitikėjimu, bet ne vadistiniu principu.

Keleivyje tilpusį vadistinės tendencijos straipsnį reikia vertinti kaip pavienio asmens netikslią nuomonę.

Dr. Martynas Anyšas,
MLRS Vicepirmininkas

"VILNIUS LIETUVOS GYVENIME" ANGLISKAI

Vilniaus Krašto Liet. S-gos Toronto skyrius, nors ir būdamas vienas iš pačių jauniausių organizacijų, ryžtasi savo veiklos bandymui išleisti anglų kalba dr. A. Šapokos "VILNIUS LIETUVOS GYVENIME", priklausančią svetimsaliui skaitytojiui.

Dėl šios knygos reikalingumo svetima kalba jau anksčiau spaudoje gana plačiai buvo pasakyta. Taip pat apstu nusiskundimų dėl informacijos stokos anglų kalba.

Vilniaus klausimas aktualus ir svarbus kiekvienam lietuviui,

tuo labiau mums vilniečiams, kurie vienokio ar kitokio sprendimo išdavoje būsimie tiesiogiai paliesti.

Tikėdami, kad anksčiau ar vėliau narpliojant Rytų Lietuvos problemas, kiekviena medžiaga, nušviečianti tą klausimą svetimą kalbą, turės didelės reikšmės, todėl nutarėme imtis minėtos knygos išleidimo anglų kalboje. Žinoma, vienam Vilniaus Krašto Liet. S-gos Toronto skyriui ši našta būtų persunkti, bet tikime visų organizacijų, kurioms tik rūpi kultūrinis darbas, nuosirdžia parama. Neabejojime visuomenės pritarimu, kuri niekuomet nebuvo abejinga Vilniui ir vilniečiams.

O vilniečiai, begyveną laisvąjame pasaulyje, paimekite didesnįją naštos dalį šiame darbe, būkime avangarde ir pradėkite mokėti nuosmčius skolos, kurią gavome neįsivaizduojamos paramos forma lenkų okupacijos metu. Dauguma iš mūsų, pradėdami "daraktoriško" tipo pradžios mokyklą, tęsė mokslą gimnazijose, o daugelis ir augštojo mokslo pasiekė dėka anapus gairių visuomenės duosnumo.

Tą pačią progą Vilniaus Kr. Liet. S-gos vardu norėtusi tarti dr. A. Šapokai nuosirdžią padėką už įdėtą didelį darbą išleidžiant "Vilnius Lietuvių Gyvenime", kurią verčiant į anglų kalbą autorius pažadėjo pritaikyti tai paskirčiai. Dr. A. Šapoka turi rankraštįje ir Vilniaus miesto istoriją, kuri taip pat laukia leidėjo, o jos pasirodymas būtų itin sveikintinas.

Vil. Kr. Liet. S-gos Toronto
Skyriaus Valdyba

Išidėmėk
DIRVOS
adresą —
1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Tylos samokslas...

V. Vokietijos radijas plačiai išgarsino, kad kovo 27 d. reikia melstis už persekiojamą krikščionybę anapus geležinės uždangos. Kaip ir dera geram katalikui, tos dienos rytą įsijungiau radiją, kad kartu su vakariečiais galėčiau pasimelsti už savo tautiečius, esančius anapus geležinės uždangos.

Klausau specialaus tam reikalui pamokslą, sakomo augšto katalikų dignitoriaus — Trier universiteto profesoriaus. Jis gražiai nupasakoja vykstantį krikščionių persekiojamą anapus geležinės uždangos ir konkrečiai sumini bolševizmo žiaurumų aukas, katalikų bažnyčios viršūnes: Jugoslavijos kardinolą Mindecenty, Vengrijos — vyskupą Stepanec, Čekoslovakijos — vysk. Beran, Lenkijos — kardinolą Wiszynsky... Pasirošiau išgirsti pavardes ir Lietuvos vyskupų — kankinių Matulevičiaus, Reinio ir kitų... Deja!

Apie bolševikų itin žiauriai persekiojamą krikšč. Bažnyčią Lietuvoje ar kituose Pabaltijo kraštuose, garsūs pamokslininkas neužsiminė nė mažiausiu žodeliu...

Klausau transliuojamas evangelikų pamaldas — tas pat... Vadinasi, mūsų didysis vakarų kaimynas jau suskubo pamiršti, kad kur tai anapus geležinės uždangos, greta Rytprisių, yra kryžiuojama katalikiškoji Lietuva... Argi tai ne tylos samokslas!

O juk ir V. Vokietiją, kaip ir mūsų VLIKą, valdo senokai krikščionių demokratų-evangelikų koalicija, o ne kokie nors neofašistai. Juk tai yra patogiausias sąlygos lietuviškųjų krikščionių demokr. vadui prel. M. Krupavičiui kontaktuoti vokiškųjų krikšč. dem. vadą Dr. K. Adenauerį, arba evangelikų prokurorui K. Žalkauskiui, kokį nors kad ir prof. Gerstenmayerį ar jų kelinuosius pavaduotojus ir suderinti akciją prieš bendrą krikščionybės prieš bolševizmą.

Deja, VLIK vadai, "bevadovaudami" tas galimybes, matyti, pamiršo ar tiksliau sakant, nedrįso su savo vokiškais kolegomis tomis temomis pakalbėti. Ne ką tenuveikė ir popiežiaus ordono kavalerius Dr. P. Karvelis, atsisėdęs Bonnos "ambasadoriaus" sosto... Nerado čia atgarsio, atrodo, ir genialaus propagandos "ministerio" M. Gelžinio ELTA, kurios tiek lietuviškoje, tiek vokiškoje laidoje, šimtais kartų buvo minėta apie krikščionių persekiojimą Lietuvoje ir bolševikų išžudytuosius jos vyskupus bei daugumą dvasiškųjų.

Štai ir turime visiškai realų VLIKo veiklos darbų rezultata: per 10 metų VLIKas būdamas V. Vokietijoje ir turėdamas palankiausias sąlygas, net pačių vokiečių negebėjo įtikinti, kad lietuvių tauta anapus geležinės uždangos dar tebeekzistuoja ir, ypač jos tikintieji, veda žutbutinę kovą su bolševikiniu okupantu.

T. Linas

NEWARK

KVIEČIA Į VAKARĄ

Pirmą šeštadienį po Velykų, balandžio 16 d. šv. Jurgio draugijos salėje L. B. Apylinkė rengia viešą vakarą. Programoje — komedija "Dėdė atvažiuoja", solo dainos, piano muzika, akordeono duetas ir deklamacijos.

Vakare su savo atskira programa dalyvauja Liet. Teatr. aktorius H. K a č i n s k a s. Po programos šokiai griežiant puikiam Brooklyno lietuvių orkestrui. Pradžią 6:30 v. v.

Povandeninis atominis laivas Nautilus, po pirmų bandymų kelionių, davė gerus davinius. Nuotraukoj Nautiliaus vidaus įrengimai.

TORONTO

NAUJA KLTS SKYRIAUS VALDYBA

Kovo mėn. 20 d. įvykęs K. L. T. S. Toronto skyriaus metinis narių susirinkimas išrinko naują skyriaus valdybą iš pirm. P. Kvedero, vicepirm. F. Valio, sekr. M. Abromaičio, išd. P. Budreikos ir nario K. Kalendros.

Susirinkimas pageidavo artimiausioje ateityje sudaryti Nepriklausomybės Fondo skyrių foronte iš pritarančių fondo įdėjai organizacijų. Atsižvelgiant į N. Fondo reikalingumą ir į jo užsibrėžtus tikslus susirinkimas nutarė iš skyriaus kasos paskirti 50 dol., o nariai susirinkimo metu dar suaukojo 65 dol., tai ir bus pirmoji, nors ir kukli, auka iš Toronto.

Kiek teko patirti Toronto lietuvių visuomenė nėra abejinga N. Fondui ir torontiški "Tėviškes Ziburių" neklaidingųjų korespondentų pranašystės, kad sąmoningoji patriotiškai nusiteikusi tautininkų masė nepriartars N. Fondui, pradeda nespildyti, o "neklaidingiesiems" galima patarti atsargiai su pranašystėmis, kad nereikėtų nusivilsti.

Reikia tikėtis, kad šiais metais skyrius išvystys didesnę veikimą politinėje ir kultūrinėje veikloje.

M. A.

PASKAITA APIE LIETUVĄ ANGLAMS

Kanadiečių anglų šeimų klubas Toronte pakvietė dr. M. Kavolį kalbėtoju pranešti apie bažnytinį gyvenimą Lietuvoje. Pranešimas įvyko klubo susirinkime antradienį, kovo 22 d. vakare, Maple vietovėje, Toronto šiaurėje.

Dr. Kavolis ten kalbėjo apie bažnytinį gyvenimą Didž. Lietuvos kunigaikštystėje, Lietuvos Lenkijos unijoje, caristinės Rusijos provincijoje, Nepriklausomoje Lietuvoje ir rusų bolševikų okupuotame krašte. Jis palietė Mažosios Lietuvos bažnytinį gyvenimą Senuose Prūsijoje, Sv. Marijos teutonų kryžiuočių ordino valdžioje, Prūsų valstybėje ir Lietuvos Respublikoje. Prelegentas lietuviškai gyvenimą nepriklausomybės laikais. Bet klausytojų paklausimais ir iš to kilusiomis diskusijomis pranešimas buvo išplėstas religiniu gyvenimu bolševikų okupuotoj Lietuvoje. Po to sekė socialinio bendravimo dalis: pasikalbėjimai, žaidimai ir kava su sausainiais.

Si kultūrinė sueiga baigėsi po 4 val. nuotaikingu pasiryzimu geriausiai žinti vienas kitą ir artčiau bendradarbiauti visuomeniškai.

* SPAUDA *

KUO BETIKETI?

Kaip iš kiauro maišo pastaruoju metu pabiro laikraščiuose vienas už kitą "tikslėsnį" aiškiniimai ir liudijimai, kaip 1940 metais prof. A. Voldemaras grįžo į Lietuvą. Ypač įtikinčiai "Naujienose" kalbėjo kažkoks slapukas, tačiau redakcijai žinomas ir, kaip toji redakcija teigė, jai visiškai patikimas asmuo. Jis, kaip iš jo pasakojimo atrodo, lyg ir pats arti buvęs prie A. Voldemaro suėmimo, nes netgi dialogų forma atpasakoja, kas ką tuo metu sakė ar įsakė. Anot jo, ne kas kitas, o tada buvęs vidaus reikalų viceministeris B. Giedraitis įsakė dar nepriklausomos Lietuvos pareigūnams prof. Voldemarą suimti. Ir tai įvykė birželio 15 dieną, bolševikams vos tepradėjus į Lietuvą žygiuoti, administracijos įstaigų dar neperėmus.

To nežinomo žinovo pasakojimas buvo labai įtikinęs. Tik vienas dalykas galėjo kelti abejojimų, būtent, kad tas "žinovas" sakė, esą prof. Voldemaras sėdėjęs Mariampolės kalėjime prieš jo išleidimą į užsienius, nors yra plačiai žinoma, jog tai buvo ne Mariampolės, o Utenos kalėjime.

Tuo taip patikimai skambančiu liudijimu pasiremdamas "Naujienos" tuojau padarė labai toli einančias išvadas. To griebėsi ir kairieji kiti laikraščiai.

Bet iš K. Skirpos paskelbtos laiško matyti, kad visas tas žinovas: prof. Voldemaras Lietuvą pasisėkęs tik birželio 18 d., kada nei B. Giedraitis nei kitų vyresniųjų pareigūnų administracijos įstaigose jau nebebuvo. Prof. Voldemaras negalėjo būti areštuotas Kaune birželio 15 dieną, nes tuo metu dar tebebuvo Berlyne.

K. Skirpa apie tą dalyką nebe pirmą kartą viešai pasakoja. Tai buvo atpasakota ir jo ankstyvesniuose atsiminimuose, ir atpasakota taip pat. Todėl žis, žinomo asmens nebe pirmą kartą pareiškimas ir užrašais paremtas liudijimas atrodo daug patikimesnis. Klausimas, kaipgi galėjo atsirasti tos "Naujienų" reveliacijos, su K. Skirpos dabar ir anksčiau liudijimais faktais visiškai nesuderinamos? Ir ko vertos išvados, tokių "žinovų" liudijimais paremtos?

*

"Sėjoj" atsirado kitas panašus "liudytojas". Tai J. Bildušas. Tarp kitų dalykų, kurių patikimumas daugiau negu abejotinas, jis, pavyzdžiui, tvirtina, kad 1923 m. pradžioj jis lankėsis pas užsienį reikalų ministrį Purickį, kuris jam davęs diplomatinę pasą ir siuntęs jį pas Lietuvos konsulą Klaipėdoje Budrį. Dar

kalba, kad Klaipėdos sukilimo metu buvęs šiltas oras ir sukilėliai buvę vasariškai apsirengę...

Labai nesunku patikrinti, kad dr. J. Purickis iš ministerio pareigų pasitraukė 1921 metų gruodžio mėnesį, o Klaipėdos sukilimo metu užs. reikalų ministru buvo min. pirmininkas E. Galvanauskas. Suprantama, kad p. Bildušui galėjo būti duotas gal tarnybinis, bet ne diplomatinis pasas (o tai yra gana žymus skirtumas). Ir J. Budrys tikrai nebuvo Klaipėdoje konsulu. Pagaliau, Klaipėdos sukilimas vyko 1923 m. sausio mėnesį, dalyviai gerai prisimena, kad buvo gana stiprūs šalčiai.

Tad ko verti toki pasakojimai, ir iki kokių laipsnio begalima tikėti tokių pasakotojų bent kurio kitu žodžiu?

Atsiminimai yra svarbi medžiaga istorijai, bet jeigu kam atmintis jau visiškai sušlubavo, tai geriau nei popierio negadintų...

INFORMACIJOS APIE "FERMENTACIJĄ"

Informacijomis apie fermentaciją "Naujienos" pavadino Kanados "Nepriklausomos Lietuvos" informacijas iš Vilko sluogsnių. Apibūdinimas gana taiklus. Lyg tyčia, kovo 23 dienos numerįje "Nepr. Lietuva" ir vėl įdėjo pranešimą apie "naujus vėjus" Vlike, kurių visas "naujumas", pasirodo, tik toks, kad M. Krupavičius "laukiąs giedros iš jūros..."

Jei kur galima įžiūrėti "naujo vėjo", tai nebent tik "Naujienų" atsiliepime apie "N. L." informacijas apie fermentacijas. Čia juntama nuomonė, anot kurios Vlikas savo veikimui neturi geros "atmosferos" Reutlingene, bet ne geresnė ji ir New York'e... Jeigu tuo norėta pasakyti, kad vien tik perkėlimo Vliko į naują vietą dar nepakanka, kad reikia Vliko veikimui kitų metodų, kitų pagrindų, kitos dvasios, negu pastaruoju metu įsigalėjusi, tai būtų galima pripažinti, kad ir "Naujienose" žybtelėjo prošaistė. Tačiau, kaip iš to paties pasakymo matyti, "Naujienos" stoja už "slaptosios diplomatijos" (kaip Jaltoj!) metodus. Nes, esą, "jeigu kurios organizacijos valdyba po kiekvieno savo susirinkimo turėtų aiškintis publikai dėl to, ką kas kalbėjo posėdyje, tai organizacija neilgai gyvuotų. Niekas valdyboje nenorėtų būti"...

Vadinasi, tebepučia daugiausia senas vėjas: "Jūs duokite aukso, o mes viską atlikim"... Ir, būkit malonūs, nekluskit, ką ir kaip darom...

DIRVOS JUBILĖJINĖ TALKA

Dirva spalio mėn. 9 d. švenčia 40 metų sukaktį. Sukaktiai atžymėti iki spalio 9 d. vykdoma talka sutelkti 400 naujų skaitytojų. Tai kiekvieniems Dirvos ėjimo metams po 10 naujų skaitytojų.

I talką kviečiame visus mūsų senuosius tautininkus, bendradarbius, visus Dirvos skaitytojus ir šiaip Dirvos bičiulius.

Mums, norintiems prasmingai atšvęsti Dirvos 40 metų sukaktį, nebus taip sunku surasti 400 asmenų, kurie dar Dirvos neskaity. Tik žiūrėkim, mes visi turime artimųjų čia JAV, bet jų nemažai turime Europoje, Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje ir net N. Zelandijoje. Paraginkime ir patalkininkaukime, kad jie Dirvą skaitytų. Negalintiems patys ją užsakykime.

Norintieji ateiti į talką ir savo kaštais užsakyti Dirvą jos dar neskaitytiems, bet neturintiems adreso kam Dirvą siųsti, juos parūpina redakcija. Čia visad yra adresas, norinčių Dirvą skaityti, bet neišgalinčių už ją užsimokėti. Ypač tokių adresų mes turime iš Vokietijos, kur mūsų tautiečiai vargan pakliuvę, kenčia visokių nedateklius.

Metinė prenumerata į visus kraštus sukaustuviniais metais, iki spalio 9 d., kaštuoja \$5.00. Ir dar, kiekvienas naujas skaitytojas gauna iš redakcijos nemokamai, su specialiu sukaustuvinu įrašų knygą "Lietuva Tironų Pančiuose". Knyga 312 psl., kietuose viršeliuose, svarbi turėti kiekvienoje šeimoje. Jos kaina \$2.00. Knygos naujais skaitytojams persiunčiamos Dirvos kaštais.

Geriausia Hollywoodo artistė ir artistas — Grace Helly ir Marlon Brando, sveikinasi gavę Oscaro premijas